

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 19 januari 1923 kl. 2 e. m.

Memorial, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutskottet avlämnade berättelse.

Bankoutskottet, som den 18 innevarande januari fått emottaga den av fullmäktige i riksgäldskontoret jämlikt § 54 av det för detta verk senast utfärdade reglemente till riksdagen avgivna berättelsen angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning för den tid, som förflutit sedan fullmäktiges berättelse till 1922 års riksdag avgavs, får, i enlighet med gällande instruktion, härmed till riksdagen avlämna samma berättelse.

Stockholm den 19 januari 1923.

På bankoutskottets vägnar:

BERNH. ERIKSSON.

Fullmäktiges i riksgäldskontoret berättelse till 1923 års riksdag.

Enligt 54 § av det vid 1922 års riksdag för riksgäldskontoret utfärdade reglementet åligger det fullmäktige i detta verk att till innevarande års riksdag avgiva berättelse för den tid, som förflutit sedan fullmäktiges berättelse till 1922 års riksdag avgavs; och gå fullmäktige nu att fullgöra nämnda åliggande.

Beträffande riksgäldskontorets kapitalinkomster och kapitalutgifter under år 1922 samt dess skulder och tillgångar vid samma års början och slut få fullmäktige meddela nedanstående, på riksgäldskontorets räkenskaper grundade uppgifter:

Tab. I. Riksgäldskontorets kapitalkonto år 1922.

<i>Debet.</i>		Kronor	
<i>Ingående balans:</i>			
Skulder		2,506,503,135	99
<i>Kapitalutgifter:</i>			
Utgifter å riksstatstitlar	235,552,846: 86		
Lånemedel utom riksstaten	303,239: 24		
Kapitalrabatter	1,406,182: —		
Disponerad upplåning	99,914,893: 31		
Medelsförändelser till kungl. arméförvaltningen	7,000: —		
Likvider med särskilda ämbetsverk och myndigheter	15,000: —		
Statsverkets giroräkning, insättningar	11,501,891: 21	348,701,052	62
<i>Utgående balans:</i>			
Tillgångar		453,923,462	46
	Summa	3,309,127,651	07
<i>Kredit.</i>			
<i>Ingående balans:</i>			
Tillgångar		593,401,580	89
<i>Kapitalinkomster:</i>			
Inkomster å riksstatstitlar	111,841,998: 53		
Lånemedel utom riksstaten	8,991: 12		
1922 års amortering å statsskulden	60,044,990: 96		
Likvider med särskilda ämbetsverk och myndigheter	120,000,000: —		
Medelsförändelser till kungl. arméförvaltningen	1,082,000: —		
Statsverkets giroräkning, uttag	85,030,878: 15	378,008,859	06
<i>Utgående balans:</i>			
Skulder		2,337,717,211	62
	Summa	3,309,127,651	07
<i>Skulder utöver tillgångar utgjorde den 31 december 1922</i>			
kr. 1,883,793,749: 16.			

Tab. II. Riksgäldskontorets skulder vid 1922 års början och slut.

1922 Den 1 januari Kronor		1922 Den 31 december Kronor	
I. Skulder, löpande med ränta.			
<i>Fonderad statsskuld:</i>			
1,423,464,853	87	Av riksgäldskontoret upptagna obligationslån	1,455,379,223: 88
7,500,632	57	Av riksgäldskontoret övertagna lån	7,245,744: 95
<i>Övrig fonderad statsskuld:</i>			
140,889	—	Göta kanals reparationsfond	140,889: —
2,250,000	—	Köpeskillingen för fastigheten nr 1 i kvarteret Lejonet i Stockholm	2,250,000: —
			2,390,889: —
		=	1,433,356,374: 94.
<i>Tillfällig statsskuld:</i>			
<i>Riksgäldskontorets växlar:</i>			
80,000	—	per 20 december 1921	— —
49,910,000	—	» 20 mars 1922	— —
3,080,000	—	» 20 juni 1922	— —
—	—	» 20 december 1922	175,000: —
—	—	» 20 mars 1923	34,805,000: —
—	—	» 20 juni 1923	10,100,000: —
1,311,618	99	Lån hos statens krigsförsäkringskommission	7,656,172: 11
4,000,000	—	Lån hos pensionsstyrelsen	4,000,000: —
1,700,000	—	Lån hos folkhushållningskommissionen	1,800,000: —
14,048,819	98	Lån hos statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl.	21,912,306: 26
3,500,000	—	Vattenfallsverkens förnyelsefonder	6,000,000: —
		=	77,630,438: 97.
<i>Fonder:</i>			
26,475,878	66	Fonden för statsskuldens amortering	28,973,607: 53
2,009,563	88	Fonden för slutlikvid av räntan å 1918 års premieobligationslån	4,187,638: 19
44,889	27	Pensionsfonden	55,750: 10
		=	28,530,351: 25.
II. Skulder, icke löpande med ränta.			
<i>Icke lyftade belopp å anslag, som anvisats att utgå från riksgäldskontoret:</i>			
<i>a) Anslag före år 1917:</i>			
912	05	Inköp av vattenfall för elektrisk drift å statens järnvägar, anslag för år 1907	912: 05
8,991	42	Inköp av fastigheter för statens anläggningar vid Trollhättan, anslag för åren 1908 och 1910	— —
91,600	—	Nya byggnader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar, anslag för år 1915	91,600: —
		=	92,512: 05
		=	101,503: 47.

1922 Den 1 januari Kronor		1922 Den 31 december Kronor
	b) Riksstaten för år 1917 (utgiftsrester):	
300,000 —	Dubbelspår Göteborg—Alingsås, 300,000: —	
900,000 —	Lånefonden för bekämpande av arbetslösheten bland stenarbe- tare 900,000: —	1,200,000: —
	= 1,200,000: —.	
	c) Tilläggsstaten för år 1918 (utgiftsrester):	
2,970,000 —	Lån till hushållningssällskapen för anskaffande och tillhandahållande av förädlade utsäden, förslagsanslag, högst 2,970,000: —	2,970,000: —
	= 2,970,000: —.	
	d) Riksstaten för år 1921 (utgiftsrester):	
1,750,000 —	Lån till svenska lufttrafikaktiebolaget för an- ordnande av en luftskeppsstation i Stockholm, förslagsanslag, högst 1,750,000: —	1,750,000: —
	= 1,750,000: —.	
	e) Tilläggsstaten för år 1921 (utgiftsrester):	
50,000 —	Rörelsekapital för styrelsen för hantverksskolan i Kristinehamn för blinda, förslagsanslag, högst, att utgå av <i>tillfälliga</i> <i>länemedel</i> — —	
60,000 —	Lån till svenska mosskulturföre- ningen, förslagsanslag, högst, att utgå av <i>tillfälliga län-</i> <i>medel</i> — —	
	= 110,000: —.	
	f) Järnvägslånefonderna:	
	Allmänna järnvägslånefonden:	
8,900 —	Anslagen för åren 1907—1911, återstoden 8,900: —	
611,000 —	Anslagen för åren 1912—1916, återstoden 611,000: —	
2,440,500 —	Anslagen för åren 1917—1921, återstoden 2,331,500: —	2,951,400: —
	= 3,060,400: —	
	Bibanelånefonden:	
3,000,000 —	Anslagen för åren 1912—1915, återstoden 3,000,000: —	
8,217,500 —	Anslagen för åren 1917—1921, återstoden 8,217,500: —	11,217,500: —
	= 11,217,500: —.	14,168,900: —
		20,181,412 05

1922 Den 1 januari Kronor			1922 Den 31 december Kronor
	<i>Diverse skulder utan ränta:</i>		
7,197,855 16	Fonden för annuitetslikvider	6,284,486: 29	
1,533,225 09	Fonden för amortering av tillfälliga lånemedel	33,684,902: 96	
224,210 55	Handelskommissionens fond	229,341: 21	
43,484 30	Premieobligationslånen: depositionsavgifter och postporton	70,037: 88	
7,509,580 —	Oreglerad kursdifferens för 1919 års 6 % statslån	7,509,580: —	
355,000,000 —	Av statskontoret till riksgäldskontorets för- valtning överlämnade kassabehållningar ...	230,000,000: —	
67,424 76	Byggnadsfonden för riksdags- och riksbanks- hus tillhöriga medel	74,424: 76	
487 50	Återlevererade obeställbara postanvisnings- medel	695: —	
300 —	Obeställbara vinster å premieobligationslånen	1,000: —	277,854,468 10
	= 371,576,567: 36.		
575,000,000 —	Kristidskommissionernas rörelsekapitals fonder		455,000,000 —
2,506,503,135 99		Summa skulder kr	2,337,717,211 62

Tab. III. Inom linjen förda skulder vid 1922 års början och slut.

1922 Den 1 januari Kronor			1922 Den 31 december Kronor
150,000 —	Konung Karl XIII:s hemgiftskapital		150,000 —
100,777 16	Lappmarks ecklesiastikfond		100,777 16
30,000,000 —	Av riksgäldskontoret utfärdade, till Sveriges allmänna hypoteks- bank såsom grundfond avlämnade 3 1/2 % obligationer		30,000,000 —
50,000,000 —	Av riksgäldskontoret till konungariket Sveriges stadshypoteks- kassa utfärdad förbindelse att såsom grundfond tillhandahålla 3 1/2 % obligationer å		50,000,000 —
400,000 —	Obligationer, som skolat utfärdas av riksgäldskontoret som säkerhet för av vissa centralkassor för jordbrukskredit in- gångna förbindelser		400,000 —
10,000,000 —	Svenska kronkreditaktiebolagets garantifond		10,000,000 —
—	Obligationer, som skolat utfärdas av riksgäldskontoret som säkerhet för av A.-B. Kreditkassan av år 1922 ingångna för- bindelser		50,000,000 —
90,650,777 16		Summa kr.	140,650,777 16

Tab. IV. Riksgäldskontorets tillgångar vid 1922 års början och slut.

1922 Den 1 januari Kronor			1922 Den 31 december Kronor
	<i>Diverse medel:</i>		
5,410,914	77 Uppköpta svenska statsobligationer.....	5,460,108: 18	
	Förräntade medel:		
15,769,203	94 I främmande staters värdehandlingar m. m. placerade medel	10,603,722: 18	
5,830,069	77 Hos The National City Bank of New-York förräntade medel	5,327,320: 74	15,931,042: 92
184,000,000	— Hos svenska privatbanker förräntade	— —	21,391,151 10
	= 211,010,188: 48.		
	<i>Förskott:</i>		
7,228,781	— Hos banker och bankirhus för inlösen av obliga- tioner och räntekuponger m. m.	5,870,110: 58	
60,000	— Till riksgäldskontorets kassör	75,000: —	
		5,945,110: 58	
	För uppförande av nya byggnader för:		
990,000	— Naturhistoriska riksmuseum	990,000: —	
589,360	— Allmänna barnbördshuset i Stockholm	— —	6,935,110 55
	= 8,848,141: —.		
	<i>Inkomstrestes:</i>		
	Å följande staters lånemedelstillar:		
1,200,000	— 1917 års riksstat	1,200,000: —	
2,678,600	— 1918 års riksstat	2,518,600: —	
4,078,258	19 1918 års tilläggsstat	3,875,000: —	
2,363,259	50 1919 års riksstat	1,678,400: —	
152,500	— 1919 års tilläggsstat	106,000: —	
7,595,075	— 1920 års riksstat	3,618,500: —	
12,241,025	96 1920 års tilläggsstat	1,337,630: 70	
97,791,580	45 1921 års riksstat	73,677,457: 27	
27,286,000	— 1921 års tilläggsstat	20,216,000: —	
—	— 1922 års riksstat	38,988,000: —	
—	— 1922 års tilläggsstat	7,553,000: —	154,768,587 97
	= 155,386,299: 10.		
	<i>Diverse:</i>		
3,125,000	— Fordran hos Svenska kronkreditaktiebolaget	— —	
3,450,000	— Fordran hos Allmänna industriaktiebolaget H. T. Cedergren	— —	
5,950	— Fordran hos bankfirman Hagström & C:o ...	5,950: —	
—	— Fordran hos kommissionärer för försäljning av 1921 års premieobligationslån	3,776,340: —	
—	— Fordran hos A.-B. Kreditkassan av år 1922...	16,924,690: 57	
20,936,502	07 Kursförluster å utländska värdepapper och övrige utländska behållningar	21,465,627: 34	42,172,607 91
	= 27,517,452: 07.		
	<i>Fordran hos kristidskommissionerna:</i>		
56,911,340	56 Bränslekommissionen	5,496,136: 16	
29,975	90 Industrikommissionen	— —	5,496,136 16
	= 56,941,316: 46.		
133,698,183	28 <i>Behållning å riksgäldskontorets giroräkning i riksbanken...</i>		223,159,868 74
593,401,580	39 Summa tillgångar kr.		453,923,462 46

Tab. V. Inom linjen förda tillgångar vid 1922 års början och slut.

1922 Den 1 januari Kronor			1922 Den 31 december Kronor	
<i>Grundfonder och garantiförbindelser.</i>				
30 000,000	—	Sveriges allmänna hypoteksbanks grundfond ...	30,000,000: —	
50,000,000	—	Konungariket Sveriges statshypotekskassas grundfond	50,000,000: —	
100,000	—	Kristianstads läns centralkassas för jordbruks-kredit grundfond	100,000: —	
100,000	—	Mälareprovinsernas dito dito	100,000: —	
100,000	—	Malmöhus läns dito dito	100,000: —	
100,000	—	Skaraborgs läns dito dito	100,000: —	
10,000,000	—	Svenska kronkreditaktiebolagets garantifond ...	10,000,000: —	
—	—	A.-B. Kreditkassans av år 1922 grundfond	50,000,000: —	140,400,000 —
		90,400,000: —		
<i>Fordringar:</i>				
Statsverkets fordran för lån, ulgivna från:				
Allmänna järnvägslånefonden:				
55,966,682	66	Kapital	55,222,269: 41	
8,290,568	19	Ränta	8,645,803: 99	
5,823,644	35	Anståndsrenta	5,923,773: 10	69,791,846: 50
		70,080,895: 20.		
Bibenefonden:				
3,182,500	—	Kapital	3,182,500: —	
13,611	11	Ränta	57,103: 33	
388,967	81	Anståndsrenta	418,639: 80	3,658,243: 13
		3,585,078: 92.		
Allmänna byggnadslånefonden:				
917,196	80	Kapital	899,841: 70	
196,586	28	Ränta	211,847: 42	1,111,689: 12
		1,113,783: 08.		
Fonden för låneunderstöd, lån till Ostkustbanans A.-B.:				
1,146,000	—	Kapital	3,311,000: —	
—	—	Anståndsrenta	112,066: 53	3,453,066: 53
		1,146,000: —		78,014,845: 28
Fordringar för utbetalningar å anslag, anvisade att utgå av tillfälliga lånemedel:				
35,298,170	96	Järnvägsstyrelsen	5,000,000: —	
2,600,130	—	Vattenfallsstyrelsen	3,016,130: —	
39,396,333	44	Arméförvaltningen	36,497,826: 53	
Statsverket i övrigt, motsvarande anslag, avseende:				
397,000	—	Skogshögskolan	397,000: —	
277,857	84	Veterinärhögskolan	277,857: 84	
1,157,000	—	Hov- och slottsstaterna	1,157,000: —	
194,000	—	Svenska diakonissällskapet ...	194,000: —	
5,056,178	—	Inköp av fastigheter i kvarteren Mercurius och Rosenbad	5,056,178: —	
11,300,000	—	Dräneringsfonden	12,000,000: —	
1,400,000	—	Byggnadskommissionen för bandelen Rönninge—Ström	1,400,000: —	
359,780	—	Lån till överstyrelsen för svenska föreningen Röda korset	359,780: —	

1922 Den 1 januari Kronor		1923 Den 31 december Kronor
740,000	Lån till allmänna barnhuset i Stockholm	
	740,000: —	
2,000,000	Varukredit åt vissa nödlidande länder	
	2,000,000: —	
—	Rörelsekapital för Hantverksskolan i Kristinehamn för blinda	
	20,000: —	
—	Lån till Svenska mosskultur-föreningen	
	80,000: —	
	23,681,815: 84	68,195,772 87
	22,881,815: 84.	
	100,176,450: 24.	
266,502,207 44	Summa tillgångar inom linjen	286,610,617 65

Riksgäldskontorets skulder.

A. Den fonderade statsskulden.

Den fonderade statsskulden uppgick vid 1922 års början till kr. 1,433,356,374: 94
och vid samma års slut till » 1,465,015,857: 28
samt har sålunda ökats med kr. 31,659,482: 34.

Under år 1922 har riksgäldskontoret försålt obligationer:

av 1918 års 5 % statslån å nom. kr. 75,900: —
av 1921 års 6 % statslån å nom. » 2,500: —
och av 1921 års premieobligationslån å » 37,626,073: 30

Summa kr. 37,704,473: 30.

Däremot har under år 1922 å den fonderade statsskulden amorterats ett belopp av 6,044,990 kr. 96 öre, fördelat på följande sätt:

1880 års lån (amorteringstid 1882—1930) kr. 3,902,250: —
1886 » » (» 1887—1961) » 592,888: 90
1890 » » (» 1891—1940) » 788,444: 44
1899 » » (» 1903—1953) » 506,520: —
Övertagna lån » 254,887: 62

Summa kr. 6,044,990: 96.

Skillnaden mellan det försålda obligationsbeloppet (kr. 37,704,473: 30) och det amorterade beloppet (kr. 6,044,990: 96) utgör den summa, varmed ifrågavarande skuld under år 1922 ökats.

Till upplysning om de av riksgäldskontoret upptagna fonderade statslånen få fullmäktige vidare meddela följande uppgifter:

Bihang till riksdagens protokoll 1923. 8 saml. 2 häft. (Nr 2.)

Tab. VI. De av riksgäldskontoret upptagna obligationslånen vid 1922 års slut.

Lån	Räntefot	Effektiv ränta	Försålt belopp	Amortering under år 1922	Under år 1922 förfallen ränta	Återstående kapitalskuld vid 1922 års slut
	%	%	Nom. Kr.	Kr.	Kr.	Nom. Kr.
1887—1909	3.6	3.709	85,656,360	—	3,012,816	83,689,360
1880	3.5	3.568	118,746,375	3,902,250	1,388,465	37,719,330
1886	3.5	3.862	64,546,222	592,888	1,802,531	51,204,444
1888	3	3.794	26,666,666	—	725,493	24,183,111
1890	3.5	3.638	35,555,555	788,444	713,580	19,993,777
1894	3	3.662	18,000,000	—	506,358	16,878,600
1899	3.5	3.763	36,000,000	506,520	1,016,845	28,546,200
1900	3.5	3.821	36,320,000	—	1,271,200	36,320,000
1904—1906	3.5	3.648	79,200,000	—	2,766,960	79,056,000
1907	3.5	3.770	46,800,000	—	1,638,000	46,800,000
1908	3.5	3.870	54,480,000	—	1,906,800	54,480,000
1911	4 o. 3.5	4.005	72,000,000	—	2,880,000	72,000,000
1913	4.5	4.805	72,000,000	—	3,240,000	72,000,000
1914	5	5.083	163,100,000	—	8,155,000	163,100,000
1916	5	5.104	118,430,000	—	5,921,500	118,430,000
1917	5	5.036	68,600,000	—	3,430,000	68,600,000
1918	5	5.361	94,996,200	—	¹⁾ 4,745,486	94,996,200
1918	premielån	5.437	100,000,000	—	5,000,000	100,000,000
1919	6	²⁾ 6.368	93,250,000	—	5,595,000	93,250,000
1921	6	6.245	94,132,200	—	¹⁾ 5,647,898	94,132,200
1921	premielån	³⁾ 5.566	100,000,000	—	4,797,585	100,000,000
Summa			1,578,479,579	5,790,103	66,161,520	1,455,379,223

¹⁾ Efter avdrag av vid försäljningen under år 1922 inbetald, upplupen ränta.

²⁾ Preliminär siffra.

³⁾ Preliminär siffra beräknad under förutsättning, att lånet kommer att fortlöpa såsom 5 %-statsräntelån efter år 1931.

B. Skuld på grund av tillfällig upplåning.

Såsom ovan meddelats, har den fonderade statsskulden under det gångna räkenskapsåret ökat med omkring 31.6 miljoner kr. Även den tillfälliga (svävande) statsskulden har ökat under samma år. Densamma utgjorde nämligen vid 1922 års början 77,630,438 kr. 97 öre och vid årets slut 86,448,478 kr. 37 öre. Ökningen uppgår således till 8,818,039 kr. 40 öre.

De viktigaste under räkenskapsåret inträffade förändringarna beträffande den tillfälliga skulden äro följande.

Statens krigsförsäkringskommissions tillgodohavande har ökat med omkring 6.3 miljoner kr. Från folkhushållningskommissionen har riksgäldskontoret såsom tillfälligt lån fått mottaga ytterligare 100,000 kr. Vidare har statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. till

riksgäldskontoret för förvaltning överlämnat ytterligare 7 miljoner kr. Med inberäkning av upplupna räntor har anstaltens behållning ökat med något över 7.86 miljoner kr. Slutligen har vattenfallsstyrelsen till riksgäldskontoret för tillfällig förräntning överlämnat ytterligare 2,500,000 kr., utgörande medel, som tillhöra statens vattenfallsverks förnyelsefonder.

Ökningen å omförmälda konti utgör sammanlagt 16,808,039 kr. 40 öre.

Å andra sidan har beloppet av utelöpande skattkammарväxlar under år 1922 minskats från 53,070,000 kr. till 45,080,000 kr. eller sålunda med 7,990,000 kr.

Av nu meddelade uppgifter framgår, att ökningen av riksgäldskontorets tillfälliga skuld uteslutande beror på ökad inlåning från statsinstitutioner.

Räntefoten å riksgäldskontorets tillfälliga lån har under år 1922 växlat mellan 3 och 5.4 procent.

C. Räntebärande fonder.

Fonden för statsskuldens amortering, som vid 1922 års början hade en behållning av kr. 26,475,878: 65
har under samma år ökat med:

1922 års anslag till fonden	»	1,000,000: —
tillgodoförd ränta (å 5½ %)	»	1,497,728: 88

och uppgår således till kr. 28,973,607: 53.

Riksgäldskontorets pensionsfond, som vid 1922 års början uppgick till..... kr. 44,889: 27
har under året ökat med:

tjänst innehavares pensionsavgifter	»	8,187: —
tillgodoförd ränta (å 5½ %)	»	2,673: 83

Vid 1922 års slut hade fonden alltså en behållning av kr. 55,750: 10.

Fonden för slutlikvid av räntan å 1918 års premieobligationslån hade vid 1922 års början en behållning av kr. 2,009,583: 33
Till denna fond har under året avsatts » 2,000,000: —
varjämte fonden ökat med tillgodoförd ränta (å 5½ %)..... » 178,054: 86

Vid årets slut uppgick fonden alltså till kr. 4,187,638: 19.

D. Skulder utan ränta.

Dessa skulder utgjorde vid 1922 års början	kr. 966,985,970: 83
och vid samma års slut	» 753,035,880: 15
samt hava alltså minskats med	kr. 213,950,090: 68.

Bland de icke räntebärande skulderna förekommer i balanskontot först »*Icke lyftade belopp å anslag, som anvisats till utgående från riksgäldskontoret*». Dessa uppgingo vid årets början till 20,409,403 kr. 47 öre och vid årets slut till 20,181,412 kr. 5 öre. Minskningen beror på de utbetalningar å sammanlagt 227,991 kr. 42 öre, som under år 1922 blivit verkställda å ifrågavarande anslag.

Utöver nyssnämnda icke lyftade anslagsbelopp å tillsammans 20,181,412 kr. 5 öre inestodo i riksgäldskontoret den 31 december 1922 jämväl återstoderna å reservationsanslag till utgifter för kapitalökning, anvisade att utgå av lånemedel, vilka återstoder vid nämnda tidpunkt utgjorde 148,848,587 kr. 97 öre. Av bokföringstekniska skäl redovisas dessa reservationer icke i riksgäldskontorets huvudbok utan endast i rikshuvudboken.

Fonden för annuitetslikvider, vars behållning vid 1922 års början utgjorde 7,197,855 kr. 16 öre, uppgick vid senaste årsskifte till 6,284,486 kr. 29 öre. Förändringen härrör av ökning i inlösen av förfallna räntekuponger och obligationer.

Å *fonden för amortering av tillfälliga lånemedel* bokföras återbetalningar å sådana anslag, som anvisats att utgå av tillfälliga lånemedel och hava naturen av förskott. Vid 1922 års slut uppgick denna fonds behållning till 33,684,902 kr. 96 öre. Nämnda summa utgjordes av följande särskilda poster:

ingående balans	kr. 1,533,225: 09
inlevereringar från:	
järnvägsstyrelsen	» 30,298,170: 96
arméförvaltningen	» 1,823,506: 91
styrelsen för hantverksskolan i Kristinehamn för	
blinda	» 30,000: —
	Summa kr. 33,684,902: 96.

Vid 1922 års början hade *handelskommissionens fond* en behållning av 224,210 kr. 55 öre. Fonden har under samma år ökats med ett belopp av 6,673 kr. 14 öre, utgörande ersättning, som genom domstols utslag tillerkänts statens handelskommission. Sedan jämlikt beslut av

Kungl. Maj:t vissa utbetalningar verkställda från fonden, utgjorde dess bokförda behållning vid 1922 års slut 229,341 kr. 21 öre.

Vid indragning av valutan för 1919 års amerikanska 6 procent lån har till följd av den dåvarande höga dollarkursen uppkommit en avsevärd kursvinst, vilken bokförts i räkenskaperna såsom en särskild fond, benämnd »*Oreglerad kursdifferens för 1919 års 6 procent statslån*». Denna fond hade vid 1922 års slut liksom vid samma års början en behållning av 7,509,580 kr.

Riksgäldskontorets skuld till statskontoret för *kassabehållningar, överlämnade till förvaltning*, uppgick vid 1922 års början till 355 miljoner kr. och hade vid årets slut minskats med 125 miljoner kr. samt utgjorde således vid sistnämnda tidpunkt 230 miljoner kr. För riksgäldskontorets ifrågakvarande mellanhavande med statskontoret redogöres närmare å sid. 22 i denna berättelse.

De bland riksgäldskontorets skulder bokförda *kristidskommissionernas rörelsekapitals fonder* uppgingo vid 1922 års ingång till 575 miljoner kr. Sedan 1921 och 1922 års riksdagar på tilläggsstaterna för samma år anvisat sammanlagt 120 miljoner kr. för avbetalning å bränsle- och industrikommissionernas skuld till riksgäldskontoret, har detta belopp i juni 1921 och juni 1922 av statskontoret inlevererats till riksgäldskontoret. I följd härav hava även omförmälda fonder minskats med samma belopp, och utgjorde desamma alltså vid 1922 års slut 455 miljoner kr.

I fråga om riksgäldskontorets övriga skulder utan ränta få fullmäktige hänvisa till ovan intagna räkenskapsutdrag.

Räntor å statsskulden.

Räntorna å statsskulden hava under år 1922 uppgått till följande belopp:

å de av riksgäldskontoret upptagna obligationslånen (enligt specifikation i tabellen å sid. 10)	kr. 66,161,520: 99
å de vid inköp av enskilda järnvägar övertagna lånen	» 325,903: 59
å den fonderade statsskulden i övrigt	» 404,544: 45
å tillfälliga lån m. m.	» 5,339,458: 20

Summa kr. 72,231,427: 23.

Amortering å statsskulden.

Under år 1922 har å statsskulden amorterats ett belopp av sammanlagt 60,044,990 kr. 96 öre.

Å den fonderande statsskulden har nämligen under året avbetalats kr. 6,044,990: 96

Vidare har riksgäldskontoret lyftat nedan nämnda, för återbetalning av tillfälliga lånemedel anvisade anslag:

anslaget på 1922 års tilläggsstat för återbetalning av medel, som av riksgäldskontoret tillhandahållits statens bränslekommission » 50,000,000: —

anslaget på 1922 års riksstat för återbetalning av medel, som anvisats till understöd åt kommuner m. fl. för uppförande av bostadsbyggnader » 4,000,000: —

Summa kr. 60,044,990: 96.

Samtliga ifrågavarande belopp hava utgått av de allmänna statsinkomsterna.

Sammandrag, utvisande förändringarna av riksgäldskontorets skulder under år 1922.

Av det förut i denna berättelse intagna räkenskapsutdraget över riksgäldskontorets skulder framgår, att dessa skulder under år 1922 minskats med omkring 48.78 miljoner kr.¹ Den fonderade och den tillfälliga skulden hava visserligen ökats med respektive 31.66 och 8.81 miljoner kr.; vidare hava riksgäldskontorets fonder ökats med 4.69 miljoner kr. Å andra sidan är minskningen av skulderna utan ränta ännu större och uppgår till 93.96 miljoner kr. För vinnaude av större överskådlighet meddela fullmäktige härnedan ett sammandrag över riksgäldskontorets samtliga skulder, angivande i avrundade tal de olika posternas ökning eller minskning.

¹ Bortsett från kristidskommissionernas rörelsekapitals fonder.

	¹ / ₁ 1922	³¹ / ₁₂ 1922	Ökning (+) eller minskning (-)
	Miljoner kr.	Miljoner kr.	Miljoner kr.
Fonderad statsskuld:			
Av riksgäldskontoret upptagna obligationslån	1,423.46	1,455.38	+ 31.92
Övertagna lån	7.50	7.25	- 0.25
Övrig fonderad statsskuld	2.89	2.89	—
Säger	1,433.85	1,465.02	+ 31.66
Tillfälliga (svävande) skulder:			
Skattkammарväxlar	53.07	45.08	- 7.99
Lån hos krigsförsäkringskommissionen	1.81	7.66	+ 6.84
> > pensionsstyrelsen	4.—	4.—	—
> > folkhushållningskommissionen.....	1.70	1.80	+ 0.10
> > statens anstalt för pensionering av folkskol- lärare m. fl.	14.05	21.91	+ 7.86
> > vattenfallsstyrelsen	3.50	6.—	+ 2.50
Säger	77.68	86.45	+ 8.81
Fonder	28.53	33.22	+ 4.69
Summa räntebärande skulder	1,539.51	1,584.69	+ 45.18
Skulder utan ränta:			
Icke lyftade belopp å anslag	20.41	20.18	- 0.23
Fonden för annuitetslikvider	7.20	6.28	- 0.91
Oreglerad kursdifferens för 1919 års 6 procents statslån	7.51	7.51	—
Av statskontoret till förvaltning överlämnade kassabe- hållningar	355.—	230.—	- 125.—
Diverse skulder utan ränta	1.87	34.06	+ 32.19
Summa räntefria skulder	391.99	298.08	- 93.96
Summa skulder	1,931.50	1,882.72	- 48.78

Riksgäldskontorets fordringar och övriga tillgångar.

Vid början av år 1922 utgjorde dessa fordringar och tillgångar (de inom linjen oberäknade) kr. 593,401,580: 39

Vid slutet av samma år belöpte de sig till ... » 453,923,462: 46
och hava sålunda minskats med kr. 139,478,117: 93.

Då det utdrag av riksgäldskontorets räkenskaper, i vad angår tillgångarna, som finnes infört här ovan i denna berättelse, för varje sär-

skild post utvisar förändringarna beträffande riksgäldskontorets fordringar och tillgångar, få fullmäktige i fråga om dessa förändringar hänvisa till samma räkenskapsutdrag.

Inkomstresten.

De i räkenskapsutdraget såsom tillgångar upptagna inkomstresterna å vissa riksstaters lånemedelstitlar, 154,768,587 kr. 97 öre, motsvaras dels av utgiftsrester å förslagsanslag och vissa äldre fasta anslag, anvisade till utgifter för kapitalökning att utgå av lånemedel, sammanlagt 5,920,000 kr., dels ock av inestående reservationer å för samma ändamål anvisade reservationsanslag, tillsammans 148,848,587 kr. 97 öre. Utgiftsresterna äro i riksgäldskontorets räkenskaper bokförda såsom skulder under titel »Icke lyftade belopp å anslag, som anvisats att utgå från riksgäldskontoret.» Av bokföringstekniska skäl kunna däremot reservationerna icke upptagas i riksgäldskontorets räkenskaper bland skulderna. De återfinnas emellertid i rikshuvudboken.

Reglering av bokföringsvärdet å vissa riksgäldskontoret tillhöriga utländska värdepapper m. m.

I föregående berättelser till riksdagen hava fullmäktige meddelat, att vid 1920 och 1921 års bokslut en nedskrivning ägt rum av det bokförda värdet å vissa riksgäldskontoret tillhöriga utländska värdepapper och andra utländska tillgodohavanden. De belopp, varmed dessa tillgångar då nedskrevos, uppgingo till resp. 19,854,027 kr. 53 öre och 1,082,474 kr. 54 öre. Nämda summor bokfördes bland tillgångarna å ett för ändamålet upplagt konto benämnt »*Kursförluster å utländska värdepapper och övriga utländska behållningar.*»

Vid 1922 års bokslut har med anledning av de tyska och franska valutornas fall en ytterligare nedskrivning av ifrågavarande tillgångar måst vidtagas. Deras bokföringsvärde har nämligen efter samma grunder, som tillämpades de närmast föregående båda åren, minskats med 529,125 kr. 27 öre. Tillika har ovannämnda konto ökats med samma belopp, och uppgick detsamma alltså vid 1922 års slut till 21,465,627 kr. 34 öre.

Inom linjen förda skulder och tillgångar.

Riksgäldskontorets *inom linjen förda skulder*, vilka vid 1922 års början utgjorde 90,650,777 kr. 16 öre, hava under året ökats med ett belopp

av 50,000,000 kr., utgörande den garantifond, som jämlikt beslut av riksdagen skall tillhandahållas aktiebolaget Kreditkassan av år 1922 i av staten utgivna 5 procent obligationer. Rörande sagda garantifond lämnas särskild redogörelse å sid. 39 i denna berättelse.

Riksgäldskontorets inom linjen förda tillgångar uppgingo vid 1922 års början till kr. 266,502,207: 44

Dessa tillgångar hava under året ökats med ... » 20,108,410: 21

och utgjorde alltså vid 1922 års slut kr. 286,610,617: 65.

Ifrågavarande tillgångar redovisas i huvudboken under följande rubriker:

a) *Grundfonder och garantiförbindelser.* Dessa uppgingo vid 1922 års början till 90,400,000 kr. och hava under samma år ökats med 50,000,000 kr., utgörande riksgäldskontorets fordran för de statsobligationer, vilka såsom garantifond skola tillhandahållas aktiebolaget Kreditkassan av år 1922. I övrigt äro de viktigaste posterna följande: Allmänna hypoteksbankens grundfond å 30,000,000 kr., Konungariket Sveriges stadshypotekskassas grundfond å 50,000,000 kr. och Svenska kronkreditaktiebolagets garantifond å 10,000,000 kr.

b) *Fordringar för lån, utlämnade från allmänna järnvägslånefonden, bibanefonden och allmänna byggnadslånefonden.* Sagda fordringar hava under år 1922 minskats med omkr. 218,000 kr.; de utgjorde nämligen vid årets slut 74,561,778 kr. 75 öre mot 74,779,757 kr. 20 öre vid dess början.

c) *Fordringar för lån till Ostkustbanans aktiebolag.* Under åren 1921 och 1922 hava i avräkning å de båda lån, som av riksdagen beviljats för anläggning av Ostkustbanan, utbetalats sammanlagt 3,341,000 kr. Med tillägg av upplupna räntor utgjorde riksgäldskontorets fordran hos bolaget vid senaste årsskiftet 3,453,066 kr. 53 öre.

d) *Fordringar för utbetalningar å anslag, som anvisats att utgå av tillfälliga lånemedel.* Dessa utgjorde vid 1922 års början 100,176,450 kr. 24 öre och vid samma års slut 68,195,772 kr. 37 öre; minskningen utgör således något mera än 31,980,000 kr. Ovan intagna räkenskapsutdrag över tillgångarna inom linjen utvisar för varje särskild post de förändringar, som under året inträffat.

Allmänna järnvägslånefonden.

Till låneunderstöd för enskilda järnvägsanläggningar har 1916 års riksdag anvisat ett anslag av 7,500,000 kr. att utgå under fem år från och med år 1917 med 1,500,000 kr. årligen.

Bihang till riksdagens protokoll 1923. 8 saml. 2 häft. (Nr 2.)

Sedermera hava 1919 och 1921 års riksdagar beslutat, att de avsättningar till allmänna järnvägslånefonden, som enligt riksdagens beslut skolat ske under åren 1920 och 1921, i stället skola äga rum under åren 1921 och 1923. I följd härav finnes något anslag för fonden ej uppfört år 1920 och 1922 års riksstater.

Av ifrågavarande anslag har Kungl. Maj:t hittills beviljat följande låneunderstöd:

till Östra Blekinge järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Gullabo till Torsås	kr. 248,500: —
» Borås—Ulricehamns järnvägsaktiebolag, för d:o d:o från Gånghester till Ulricehamn	» 1,165,000: —
» Borås—Ulricehamns järnvägsaktiebolag, till täckande av kostnaden för järnvägsanläggningen Gånghester—Ulricehamn	» 150,000: —
» Sydvästra Gottlands järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Klintehamn till Haxarve	» 360,000: —
» Östra Värends järnvägsaktiebolag, för d:o d:o från Brittatorp över Sävsjöström till Älghult	» 780,000: —
» Östra Värends järnvägsaktiebolag, till täckande av kostnaderna för nämnda järnvägsanläggning	» 310,000: —
» Ruda—Älghults järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Älghult till Ruda	» 1,525,000: —
» Vimmerby—Ydre järnvägsaktiebolag, för d:o d:o från Vimmerby till Hällefors	» 825,000: —
» Dal—Västra Värmlands järnvägsaktiebolag, för d:o d:o från Mellerud till Billingsfors	» 2,100,000: —
	Summa kr. 7,463,500: —.

I avräkning å de beviljade lånebeloppen har riksgäldskontoret intill 1922 års slut verkställt följande utbetalningar:

till Östra Blekinge järnvägsaktiebolag	kr. 248,500: —
» Borås—Ulricehamns järnvägsaktiebolag	» 1,165,000: —
» d:o d:o	» 150,000: —
» Östra Värends järnvägsaktiebolag	» 780,000: —
» d:o d:o	» 310,000: —
» Ruda—Älghults järnvägsaktiebolag	» 1,015,000: —
	Summa kr. 3,668,500: —.

Statsverkets fordringar för de lån, som från allmänna järnvägs-lånefonden utlämnats till anläggning av enskilda järnvägar, uppgingo vid 1922 års början till..... kr. 70,080,895: 20 och vid samma års slut till » 69,791,846: 50 samt hava alltså under året minskats med kr. 289,048: 70.

I likhet med vad fallet varit under närmast föregående år, har även under år 1922 ett stort antal av de järnvägsbolag, vilka erhållit lån från ifrågavarande fond, icke kunnat fullgöra stadgad ränte- och kapitalinbetalning å sin skuld till riksgäldskontoret. Vid 1922 års slut uppgingo statsverkets utestående förfallna fordringar å de från järnvägs-lånefonden utlämnade lånen till 10,252,120 kr. 85 öre mot 9,678,266 kr. 90 öre vid årets början, utvisande dessa summor sålunda en ökning av 573,853 kr. 95 öre.

Nedanstående tabell angiver i detalj de förändringar, vart och ett av ifrågavarande järnvägsbolags förfallna skuld undergått under år 1922:

Låntagare.	De utlämnade lånens kapitalbelopp.	Inbetalningar under år 1922.	Förfallen skuld	
			vid 1922 års början.	vid 1922 års slut.
Södra Ölands järnvägsaktiebolag	950,500 —	— —	551,823 35	622,952 65
Norra Södermanlands »	2,865,515 02	192,219 44	199,762 50	159,773 37
Hultsfred—Västervik—Åtvidaberg—Bersbo järnvägsaktiebolag	3,615,000 —	250,000 —	3,014,347 35	3,069,815 77
Markaryd—Veinge »	561,000 —	50,000 —	436,915 89	436,104 86
Landskrona—Kjävlinge—Sjöbo »	1,192,000 —	— —	1,166,321 —	1,269,427 50
Uddevalla—Lelångens »	1,247,000 —	— —	323,313 95	401,485 81
Klintehamn—Roma »	213,250 —	— —	221,308 91	240,896 29
Borgholm—Böda »	419,000 —	— —	320,839 27	355,008 03
Skövde—Axvalls »	363,500 —	— —	428,976 21	462,500 27
Östra centralbanans »	290,000 —	24,798 98	¹ 135,213 56	— —
Mjölby—Hästhölmens nya »	799,600 —	— —	386,837 88	444,655 66
Väderstad—Skäninge—Bränninge »	788,500 —	— —	256,800 76	308,813 41
Varberg—Åtrans »	1,250,000 —	— —	725,394 67	817,896 01
Lidköping—Källands »	367,500 —	— —	251,541 17	280,081 11
Trollhättan—Nossebro »	555,000 —	— —	120,862 10	154,607 99
Slite—Roma »	339,000 —	— —	467,713 77	500,891 04
Ruda—Finsjö—Oskarshamn »	483,300 —	— —	333,673 03	373,386 21
Upsala—Enköpings »	1,034,300 —	30,000 —	109,618 88	138,328 32
Östra Blekinge »	894,000 —	52,815 —	45,662 70	41,425 62
Södra Dalarnes »	3,627,000 —	460,853 65	181,350 —	— —
Falkenbergs »	505,000 —	— —	— —	26,039 06
Sävsjöström—Nässjö »	2,581,500 —	— —	— —	132,283 03
AB. Vetlanda järnvägar »	300,000 —	— —	— —	15,747 92
			9,678,266 90	10,252,120 85

¹ Kr. 125,000: — överfört till nytt lån.

Lån till Ostkustbanans aktiebolag.

1920 års riksdag har såsom lån till Ostkustbanans aktiebolag anvisat ett anslag av 3,000,000 kr. att användas för anläggning av bandelen Sundsvall—Härnösand.

Av detta belopp har bolaget under tiden juli 1921—december 1922 i sex särskilda poster utbetkommit sammanlagt 2,644,000 kr.

Vidare har 1922 års riksdag beviljat bolaget ett ytterligare lån, likaledes å 3,000,000 kr., för anläggning av järnväg från Gävle till Härnösand. I avräkning härå har bolaget i november 1922 lyftat 697,000 kr.

Bibanefonden.

1911 års riksdag har beslutat att för att underlätta *åstadkommandet av bibanor* inom västra delarna av Värmlands, Kopparbergs och Jämtlands län samt delar av Bohuslän och Dalsland skall bildas en lånefond av 5,000,000 kr. att avsättas under fem år från och med år 1912 med 1,000,000 kr. årligen, dock så att belopp, som ej blivit till utgående under ett av dessa år anvisat, må för ett efterföljande år av samma femårsperiod disponeras, med rätt för Kungl. Maj:t att från denna fond anvisa statslån till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar, om vilka här är fråga.

Enligt särskilda av senare riksdagar fattade beslut skall ifrågasvarande fond ökas till 24,000,000 kr. samt de för densamma anvisade medlen fördelas på åren 1912—1915, 1917—1919, 1921 samt $\frac{1}{7}$ 1923 — $\frac{30}{6}$ 1927, varjämte riksdagen medgivit, att Kungl. Maj:t må under tiden till och med år 1925 förfoga över samtliga av riksdagen för avsättning till fonden anvisade medel.

Från denna fond — den s. k. bibanefonden — hava nedanstående låneunderstöd av Kungl. Maj:t anvisats:

till Dal—Västra Värmlands järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Billingsfors till Arvika med bibana	kr. 5,622,000: —
» Dal—Västra Värmlands järnvägsaktiebolag, för fullbordande av nämnda järnväg med bibana.....	» 3,014,400: —
» Åmål—Årjängs järnvägsaktiebolag, för anläggning av järnväg från Åmål till Årjäng	» 3,273,750: —
» Limedsforsen—Särna järnvägsaktiebolag, för d:o d:o från Limedsforsen till Särna.....	» 5,140,000: —
	Summa kr. 17,050,150: —.

Av dessa lånebelopp hade vid 1922 års slut från riksgäldskontoret utbetalts till Dal—Västra Värmlands järnvägsaktiebolag 1,000,000 kr. och till Åmål—Årjängs järnvägsaktiebolag 2,182,500 kr.

Det förra av dessa båda bolag har hittills på stadgade tider inbetalt de räntor, som förfallit till betalning å bolagets skuld till riksgäldskontoret. Hos Åmål—Årjängs järnvägsaktiebolag hade riksgäldskontoret däremot vid senaste årsskifte en förfallen ogulden räntefordran av 30,877 kr. 17 öre.

Statsverkets fordringar för lån, utlämnade från bibanefonden, utgjorde vid 1922 års början	kr. 3,585,078: 92
och vid samma års slut	» 3,658,243: 13
och hava alltså under året ökats med	kr. 73,164: 21.

Denna ökning faller uteslutande på fordringar för räntor.

Allmänna byggnadslånefonden.

Fordringarna för de lån, som från riksgäldskontoret utlämnats för kanalanläggningar, vissa byggnadsföretag och tomtreglering inom ett antal städer (allmänna byggnadslånefonden), utgjorde vid 1922 års början	kr. 1,113,783: 08
Vid samma års slut uppgingo dessa fordringar till.....	» 1,111,689: 12
och hava sålunda minskats med	kr. 2,093: 96.

De ränte- och amorteringsbelopp, som under år 1922 förfallit till betalning å ifrågavarande lån, hava inbetalts av samtliga låntagare med undantag av Kinda kanals aktiebolag och Linköpings domkyrka. Nämnda kanalbolags förfallna skuld till riksgäldskontoret uppgick den 1 januari 1922 till 483,638 kr. 97 öre och den 31 december samma år till 493,401 kr. 92 öre. Å lånen till Linköpings domkyrka hade riksgäldskontoret en förfallen ogulden fordran av 45,000 kr. vid 1922 års början och 48,000 kr. vid årets slut. — Under innevarande år har emellertid Kinda kanalbolag till riksgäldskontoret inbetalat 2,000 kr. samt styrelsen för Linköpings domkyrka 1,500 kr., och har i följd därav dessa låntagares ränteskuld till riksgäldskontoret minskats med samma belopp.

Av statskontoret till förvaltning överlämnade kassabehållningar.

Då fullmäktige avgåvo sin berättelse till 1922 års riksdag, voro i riksgäldskontoret innestående kassabehållningar, som av statskontoret överlämnats för förvaltning, till belopp av kr. 355,000,000: —

Sedermera har statskontoret i december 1922
för förvaltning överlämnat ytterligare » 200,000,000: —
Summa kr. 555,000,000: —

Å andra sidan har riksgäldskontoret av dessa medel till statskontoret återbetalat:

i januari	1922		kr.	40,000,000: —
» februari	»		»	70,000,000: —
» mars	»		»	50,000,000: —
» maj	»		»	10,000,000: —
» juni	»		»	95,000,000: —
» september	»		»	40,000,000: —
» oktober	»		»	20,000,000: —

Summa kr. 325,000,000: —.

Vid 1922 år slut uppgick alltså statskontorets fordran hos riksgäldskontoret för till förvaltning överlämnade kassabehållningar till 230,000,000 kr.

Kassaförstärkning till statskontoret.

Någon sådan har ej förekommit under den tid, denna berättelse omfattar.

Riksdags- och revisionskostnader m. m.

Kostnaderna för 1922 års riksdag och statsrevision ävensom för riksdagens hus hava under samma år uppgått till följande belopp:

Första kammarens ledamöter:

Arvoden		kr.	631,952: —
Resekostnadsersättningar		»	35,267: 65
		kr.	667,219: 65

Andra kammarens ledamöter:

Arvoden	kr. 1,016,216: —	
Resekostnadsersättningar	» 71,944: 79	kr. 1,088,160: 79
Arvoden till riksdagens kansli- och vaktbetjäning	»	611,631: 06
Tryckpapper, trycknings- och häftningskostnader för riksdagen	»	624,215: 11
Diverse utgifter för riksdagen	»	234,743: 06
» » » riksdagens hus	»	135,550: 88
Kostnader för statsrevisionen	»	97,768: 30
	Summa kr.	3,459,288: 85.

Riksgäldskontorets kassa.

Under år 1922 hava i riksgäldskontorets kassa inlösts obligationer och räntekuponger samt likviderats statsskuldboksräntor samt utfallna vinster å 1918 och 1921 års premieobligationslån till ett belopp av sammanlagt 55,187,367 kr. 86 öre. Motsvarande belopp utgjorde under närmast föregående fem kalenderår:

1917	kr. 35,095,021: 74
1918	» 39,105,305: 48
1919	» 43,254,071: 38
1920	» 45,171,020: 12
1921	» 48,362,077: 15.

Totalbeloppet av under år 1922 förfallna obligationer och räntor å riksgäldskontorets fonderade lån samt vinster å premieobligationslånen uppgå till 66,891,969 kr. 03 öre.

Byggnadsfonden för riksdags- och riksbankshus.

Denna fond hade vid 1922 års början tillgångar till bokfört värde av	kr. 260,155: 32
Fondens inkomster under samma år hava utgjort:	
upplupna räntor	» 7,000: —
I följd härav uppgick fondens behållning vid 1922 års slut till	kr. 267,155: 32

Denna behållning redovisas sålunda:

Stockholms inteckningsgarantiaktiebolags 3 1/2 procent obligationer av år 1889 å nominellt 200,000 kr., bokförda till.....	kr. 191,000: —	
jämte därå upplupen icke förfallen ränta »	1,730: 56	kr. 192,730: 56
innestående i riksgäldskontoret	»	74,424: 76
		Summa kr. 267,155: 32.

**Utbetalningar å av riksdagen anvisade anslag av lånemedel.
Återlevereringar å samma anslag.**

Å de anslag, som av riksdagen anvisats på riksstater och tilläggsstater för tiden t. o. m. år 1921 att utgå av lånemedel, innestod vid samma års slut i riksgäldskontoret ett belopp av ... kr. 169,765,702: 57

Härjämte har riksdagen till utgående från riksgäldskontoret anvisat särskilda anslag till belopp av:

å 1922 års riksstat.....	»	80,633,900: —
å tilläggsstaten till dito.....	»	18,957,530: —

Summa kr. 269,357,132: 57.

Av nämnda anslag har riksgäldskontoret under år 1922 utbetalat sammanlagt 100,366,680 kr. 89 öre. Å andra sidan har till riksgäldskontoret under samma år av förut utbetalda anslag till kapitalökning återlevererats 39,548 kr. 34 öre. De vid årets slut i riksgäldskontoret innestående anslagsbeloppen uppgingo alltså inalles till 169,030,000 kr. 2 öre. Nedanstående tabeller utvisa närmare de verkställda utbetalningarnas och de återlevererade beloppens fördelning på de särskilda anslag, vilka anvisats att utgå från riksgäldskontoret.

Utbetalningar och återlevereringar å anslag av lånemedel.

	1	2	3	4
Anslag anvisade på riksstater och tillägsstater för tiden t. o. m. år 1921.	Innestående den 1 jan. 1922	Utbetalt under år 1922	Återlevererat under år 1922	Innestående den 31 dec. 1922
<i>Postverket.</i>				
Nybyggnad i Stockholm, anslag för år 1918 å 300,000 kr.	200,000	—	—	200,000
Nybyggnad i Gällivare, anslag på tillägsstaten för år 1918 å 175,000 kr.	105,000	—	—	105,000
Ombyggnad av centralposthuset i Stockholm, anslag för år 1920 å 100,000 kr.	100,000	—	—	100,000
Centralposthus i Göteborg, anslag för år 1920 å 700,000 kr.	300,000	300,000	—	—
Inköp av fastigheter, anslag för år 1920 å 200,000 kr.	14,475	14,475	—	—
Posthus i Krylbo, anslag på tillägsstaten för år 1920 å 175,000 kr.	175,000	136,000	—	39,000
Posthus i Finspång, anslag på d:o d:o å 5,430: 70 kr.	—	—	5,430 70	5,430 70
Centralposthus i Göteborg, anslag på d:o d:o å 986,100 kr.	986,100	986,100	—	—
Ombyggnad av centralposthuset i Stockholm, anslag för år 1921 å 250,000 kr.	250,000	—	—	250,000
Posthusbyggnad och bostadshus i Gällivare, anslag för år 1921 å 168,000 kr.	168,000	—	—	168,000
Posthus i Krylbo, anslag för år 1921 å 175,000 kr.	175,000	—	—	175,000
Inköp av tomt i Hallsberg, anslag för år 1921 å 25,000 kr.	—	—	25,000	25,000
Centralposthus i Göteborg, anslag för år 1921 å 2,950,000 kr.	2,950,000	1,500,000	—	1,450,000
Inköp av fastigheter, anslag för år 1921 å 200,000 kr.	200,000	110,525	—	89,475
	5,623,575	3,047,100	30,430 70	2,606,905 70
<i>Telegrafverket.</i>				
Telegrafstationsbyggnad i Strömsund, anslag för år 1920 å 40,000 kr.	40,000	40,000	—	—
Arbetarbostäder i Nynäshamn, anslag på tillägsstaten för år 1920 å 500,000 kr.	300,000	100,000	—	200,000
Bostadshus för ogifta arbetare i Nynäshamn, anslag för d:o d:o å 200,000 kr.	200,000	—	—	200,000
Stationsbyggnad i Vilhelmina, anslag på d:o d:o å 100,000 kr.	100,000	—	—	100,000
Telegrafstationsbyggnad i Strömsund, anslag för år 1921 å 82,000 kr.	82,000	82,000	—	—
Stationsbyggnad i Sveg, anslag för år 1921 å 50,000 kr.	50,000	—	—	50,000
Stationsbyggnad i Motala, anslag för år 1921 å 160,000 kr.	160,000	—	—	160,000
Tillbyggnad av stationshuset i Söderhamn, anslag för år 1920 å 85,000 kr.	85,000	—	—	85,000

Bihang till riksdagens protokoll 1923. 8 saml. 2 häft. (Nr 2.)

	1	2	3	4
Stationsbyggnad i Vilhelmina. anslag för år 1921 å 82,000 kr.	82,000	—	—	82,000
Fastigheten nr 13 i kvarteret Pelarbacken större i Stockholm, anslag för år 1921 å 351,000 kr.	351,000	—	—	351,000
Fastigheten nr 4 i kvarteret Morellträdet i Stockholm, anslag för år 1921 å 400,000 kr.	400,000	—	—	400,000
Radiostation för trafik med Nordamerikas förenta stater, anslag för år 1921 å 2,000,000 kr.	2,000,000	—	—	2,000,000
Fortsatt utveckling av statens telefon- och telegrafväsende, anslag för år 1921 å 15,000,000 kr.	8,000,000	3,000,000	—	5,000,000
Kabel för riksledningar Stockholm—Göteborg, anslag för år 1921 å 10,000,000 kr.	7,000,000	3,000,000	—	4,000,000
Förrådsbyggnad i Älvsjö, anslag på tilläggsstaten för år 1921 å 150,000 kr.	150,000	150,000	—	—
Utvidgning av telegrafbyggnaden i Sundsvall, anslag på d:o d:o å 160,000 kr.	160,000	—	—	160,000
Fortsatt utveckling av statens telefon- och telegrafväsende. anslag på d:o d:o å 5,000,000 kr.	5,000,000	—	—	5,000,000
	24,160,000	6,372,000	—	17,788,000
<i>Statens järnvägar.</i>				
Inköp av vattenfall för elektrisk drift å statens järnvägar, anslag för år 1907 å 5,000,000 kr.	912 05	—	—	912 05
Nya byggnader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar, anslag för år 1915 å 91,600 kr. ...	91,600	—	—	91,600
Dubbelspår Alingsås—Göteborg, anslag för år 1917 å 2,900,000 kr.	300,000	—	—	300,000
Förändringar vid centralstationen i Stockholm m. m., anslag för år 1918 å 1,550,000 kr.	113,000	—	—	113,000
Nya byggnader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar, anslag för år 1918 å 50,000 kr.	50,000	—	—	50,000
Täckande av brist å vissa till nya byggnader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar beviljade anslag, anslag för år 1918 å 15,600 kr. ...	15,600	—	—	15,600
Statsbanan Dagarn—Hultebo, anslag för år 1919 å 52,000 kr.	52,000	—	—	52,000
Nya stationer och mötesplatser, anslag för år 1919 å 225,000 kr.	225,000	—	—	225,000
Spåranordningar i anslutning till förefintliga spår-system, anslag för år 1919 å 115,600 kr.	115,600	115,717 ⁶⁴	117 ⁶⁴	—
Anläggningar vid kol- och vattenstationer, anslag för år 1919 å 246,000 kr.	50,000	—	—	50,000
Ny lokomotivstation vid Järna, anslag för år 1919 201,400 kr.	201,400	—	—	201,400
Husbyggnader, anslag för år 1919 å 27,000 kr.	27,000	27,000	—	—
Spåranordningar i anslutning till förefintliga spår-system, anslag å tilläggsstaten för år 1919 å 46,500 kr.	37,500	46,500	9,000	—
Anläggningar vid kol- och vattenstationer, anslag å d:o d:o å 30,000 kr.	30,000	—	—	30,000
Husbyggnader, anslag å d:o d:o å 9,000 kr.	9,000	9,000	—	—
Ombyggnad av bangården i Sundsvall, anslag för år 1920 å 100,000 kr.	100,000	—	—	100,000
Dubbelspår Norrköping—Mjölby, anslag för år 1920 å 1,650,000 kr.	410,000	—	—	410,000

	1	2	3	4
Spåranordningar i anslutning till förefintliga spår-system, anslag för år 1920 å 22,100 kr.....	22,100	22,100	—	—
Tillbyggnad av och diverse anläggningar vid vissa lokomotivstationer, anslag för år 1920 å 94,500 kr.	94,500	—	—	94,500
Husbyggnader, anslag för år 1920 å 139,000 kr.....	139,000	—	—	139,000
Konjunkturtillägg till vissa före år 1918 beviljade anslag till nya anläggningar vid statens redan trafikerade järnvägar, anslag för år 1920 å 25,000 kr.	25,000	—	—	25,000
Rullande materiel, anslag för år 1920 å 15,000,000 kr.	2,500,000	2,500,000	—	—
Nya inventarier, anslag för år 1920	1,500,000	—	—	1,500,000
Ombyggnad av Varbergs bangård, anslag på tilläggs-staten för år 1920 å 550,000 kr.	550,000	—	—	550,000
Nya stationer och mötesplatser, anslag på d:o d:o å 98,900 kr.	72,000	—	—	72,000
Spåranordningar i anslutning till förefintliga spår-system, anslag på d:o d:o å 645,000 kr.	20,500	20,500	—	—
Husbyggnader, anslag på d:o d:o å 925,700 kr.	60,000	12,000	—	48,000
Ordnande av brandväsendet vid statens järnvägar, anslag på d:o d:o å 50,000 kr.	50,000	50,000	—	—
Konjunkturtillägg till vissa före år 1918 beviljade anslag till nya byggnader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar, anslag å d:o d:o å 73,200 kr.	73,200	—	—	73,200
Rullande materiel, anslag på tilläggsstaten för år 1920 å 2,000,000 kr.	2,000,000	2,000,000	—	—
Huvudrangerbangård vid Hallsberg m. m., anslag för år 1921 å 1,000,000 kr.	875,000	500,000	—	375,000
Ombyggnad av bangården vid Storvik, anslag för år 1921 å 200,000 kr.	200,000	100,000	—	100,000
Nya stationer och mötesplatser, anslag för år 1921 å 185,000 kr.	185,000	—	—	185,000
Spåranordningar i anslutning till förefintliga spår-system, anslag för år 1921 å 842,000 kr.	542,000	7,182 ⁸⁶	—	534,817 ⁶⁴
Anläggningar vid kol- och vattenstationer, anslag för år 1921 å 178,000 kr.	178,000	—	—	178,000
Speciella anläggningar å bangårdar, anslag för år 1921 å 114,000 kr.	29,000	29,000	—	—
Dubbelspår Örebro—Hallsberg—Laxå, anslag för år 1921 å 1,000,000 kr.	305,000	225,000	—	80,000
Dubbelspår Tranås—Aneby och Sandsjö—Sävsjö, anslag för år 1921 å 1,500,000 kr.	1,200,000	—	—	1,200,000
Omläggning av linjen Källered—Lindome, anslag för år 1921 å 600,000 kr.	465,000	150,000	—	315,000
Malmvagnsverkstad vid Notviken, anslag för år 1921 å 380,000 kr.	380,000	—	—	380,000
Innertak i vissa verkstadslokaler vid huvudverk-städerna i Örebro och Bollnäs, anslag för år 1921 å 400,000 kr.	400,000	55,000	—	345,000
Ny lokomotivstation vid Örebro, anslag för år 1921 å 685,000 kr.	685,000	300,000	—	385,000
Ny lokomotivstation vid Charlottenberg, anslag för år 1921 å 250,000 kr.	250,000	—	—	250,000
Anordningar för förbättrad driftsekonomi vid vissa lokomotivstationer, anslag för år 1921 å 100,000 kr.	100,000	50,000	—	50,000
Husbyggnader, anslag för år 1921 å 3,361,300 kr. ...	1,361,300	—	—	1,361,300
Skenria vägkorsningar, anslag för år 1921 å 250,000 kr.	250,000	—	—	250,000

	1	2	3	4
Telegraf- och sektionstelefonledningar m. m., anslag för år 1921 å 396,000 kr.	396,000	—	—	396,000
Elektriska belysningsanordningar, anslag för år 1921 å 350,000 kr.	350,000	100,000	—	250,000
Växel- och signalsäkerhetsanläggningar, anslag för år 1921 å 2,000,000 kr.	1,000,000	200,000	—	800,000
Förhindrande av störningar i svagströmsledningar vid bandelen Kiruna—Riksgränsen, anslag för år 1921 å 500,000 kr.	500,000	500,000	—	—
Elektrifiering av linjen Kiruna—Svartön, anslag för år 1921 å 8,700,000 kr.	7,700,000	2,600,000	—	5,100,000
Elektrifiering av linjen Stockholm—Göteborg, anslag för år 1921 å 23,000,000 kr.	23,000,000	—	—	23,000,000
Ökande av trafikkapaciteten å bandelen Kristinehamn—Mora, anslag för år 1921 å 250,000 kr.	250,000	250,000	—	—
Kompletteringsarbeten å bandelen Orsa—Sveg, anslag för år 1921 å 480,000 kr.	480,000	250,000	—	230,000
Ordmandet av brandväsendet vid statens järnvägar, anslag för år 1921 å 50,000 kr.	50,000	50,000	—	—
Dispositionsanslag för oförutsedda och mindre arbeten, anslag för år 1921 å 1,500,000 kr.	1,500,000	574,000	—	926,000
Statsbanan Forsmo—Hoting, anslag för år 1921 å 2,600,000 kr.	920,000	920,000	—	—
Statsbanan Umeå—Holmsund, anslag för år 1921 å 1,100,000 kr.	455,000	175,000	—	280,000
Markförvärv, anslag för år 1921 å 700,000 kr.	700,000	—	—	700,000
Rullande materiel, anslag för år 1921 å 7,000,000 kr.	7,000,000	400,000	—	6,600,000
Inventarier, anslag för år 1921 å 2,000,000 kr.	2,000,000	—	—	2,000,000
Anläggningar vid kol- och vattenstationer, anslag på tilläggsstaten för år 1921 å 245,000 kr.	220,000	—	—	220,000
Dubbelspår Aneby—Sandsjö, anslag på d:o d:o å 760,000 kr.	300,000	300,000	—	—
Broförbindelse öfver Dalälven vid Mora, anslag på d:o d:o å 700,000 kr.	300,000	225,000	—	75,000
Ordmande av brandväsendet vid statens järnvägar, anslag på d:o d:o å 40,000 kr.	40,000	40,000	—	—
Statsbanan Sveg—Brunflo, anslag på d:o d:o å 1,800,000 kr.	1,336,000	970,000	—	366,000
Rullande materiel, anslag på d:o d:o å 2,500,000 kr.	2,500,000	—	—	2,500,000
Genomgående tryckluftsbroms beträffande statens järnvägars rullande materiel, anslag på d:o d:o å 750,000 kr.	400,000	400,000	—	—
	67,737,212 ⁰⁵	14,173,000	9,117 ⁶⁴	53,573,329 ⁶⁹
<i>Statens vattenfallsverk.</i>				
Inköp av fastigheter för statens anläggningar vid Trollhättan m. m. (två särskilda anslag å tillsammans 800,000 kr., beviljade åren 1907 och 1909)...	8,991 ⁴²	8,991 ⁴²	—	—
Inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar, anslag på tilläggsstaten för år 1918 å 2,500,000 kr.	3,258 ¹⁹	3,258 ¹⁹	—	—
Inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar, anslag för år 1919 å 2,000,000 kr.	212,259 ⁵⁰	212,259 ⁵⁰	—	—
Inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar, anslag på tilläggsstaten för år 1920 å 2,500,000 kr.	76,756 ³¹	76,756 ³¹	—	—

	1	2	3	4
Reglering och upprensning av Motala ström mellan sjöarne Roxen och Glan, anslag för år 1921 å 100,000 kr.	100,000	—	—	100,000
Första utbyggnaden av Harsprånget, anslag för år 1921 å 4,000,000 kr.	600,000	600,000	—	—
Inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar, anslag för år 1921 å 3,500,000 kr.	1,142,280 ⁴⁵	940,865 ⁴⁷	—	201,414 ⁹⁸
	2,143,545 ⁸⁷	1,842,130 ⁸⁹	—	301,414 ⁹⁸
<i>Statens utlåningsfonder.</i>				
Lånefonden för bekämpande av arbetslösheten bland stenarbetarna, anslag för år 1917 å 3,500,000 kr.	900,000	—	—	900,000
Torvindustrilånefonden:				
anslag på tilläggsstaten för år 1918 å 2,000,000 kr.	1,000,000	200,000	—	800,000
d:o » d:o för år 1919 å 1,000,000 »	1,000,000	—	—	1,000,000
Norrländska nyodlingsfonden, anslag för år 1918 å 80,000 kr.	80,000	80,000	—	—
Täckdikningslånefonden, anslag för år 1918 å 140,000 kr. ¹	2,140,000	—	—	2,140,000
Allmänna nyodlingsfonden:				
anslag för år 1918 å 30,000 kr.	30,000	30,000	—	—
d:o » » 1919 å 130,000 »	130,000	130,000	—	—
d:o » » 1920 å 100,000 »	100,000	—	—	100,000
Norrländska andelsmejerifonden:				
anslag för år 1918 å 150,000 kr.	50,000	50,000	—	—
d:o » » 1919 å 150,000 »	150,000	—	—	150,000
d:o » » 1920 å 100,000 »	100,000	—	—	100,000
Dräneringsfonden:				
anslag för år 1920 å 5,000,000 kr.	700,000	700,000	—	—
Gödselvärdslånefonden:				
anslag för år 1919 å 1,000,000 kr.	200,000	200,000	—	—
d:o » » 1920 å 1,000,000 »	1,000,000	100,000	—	900,000
Norrbottnens nybyggeslånefond, anslag på tilläggsstaten för år 1919 å 100,000 kr.	50,000	—	—	50,000
Vattenkraftslånefonden, anslag för år 1920 å 2,000,000 kr.	300,000	300,000	—	—
Lånefonden för mindre linberedningsanstalter, anslag för år 1920 å 150,000 kr.	150,000	—	—	150,000
Kolonisternas kreaturslånefond, anslag på tilläggsstaten för år 1920 å 100,000 kr.	50,000	—	—	50,000
Vattenkraftslånefonden, anslag för år 1921 å 2,000,000 kr.	2,000,000	700,000	—	1,300,000
Ödlingslånefonden, anslag för år 1921 å 1,200,000 kr.	200,000	200,000	—	—
Egnahemslånefonden, anslag för år 1921 å 9,500,000 kr.	2,900,000	2,900,000	—	—
Jordförmedlingsfonden, » » 1921 å 500,000 »	500,000	—	—	500,000
Kraftledningslånefonden, » » 1921 å 1,500,000 »	1,200,000	1,200,000	—	—
Norrbottnens nybyggeslånefond, anslag för år 1921 å 200,000 kr.	200,000	—	—	200,000
Kolonisternas kreaturslånefond, anslag för år 1921 å 50,000 kr.	50,000	—	—	50,000
Kraftledningslånefonden, anslag på tilläggsstaten för år 1921 å 1,000,000 kr.	1,000,000	1,000,000	—	—
Torvindustrilånefonden, anslag på tilläggsstaten för år 1921 å 750,000 kr.	750,000	—	—	750,000
	16,930,000	7,790,000	—	9,140,000

¹ 2,000,000 kr. åro år 1921 hit överförda från dräneringsfonden.

	1	2	3	4
<i>Rörelsekapital.</i>				
Rörelsekapital för styrelsen för hantverksskolan i Kristinehamn för blinda, förslagsanslag, högst, anslag på tilläggsstaten för år 1921 50,000 kr.	50,000	50,000	—	—
	50,000	50,000	—	—
<i>Låneunderstöd.</i>				
Lån till hushållningssällskapen för anskaffande och tillhandahållande av förädlade utsäden, förslagsanslag, högst, kr.	2,970,000	—	—	2,970,000
Lån till svenska diakonissällskapet för uppförande å Vieböck av ett fjärde skyddshem för minderåriga kvinnliga förbrytare. anslag på tilläggsstaten för år 1919 å 65,000 kr.	26,000	—	—	26,000
Lån till Svenska lufttrafikaktiebolaget för anordnande av en luftskeppsstation i Stockholm, anslag för år 1921 å 1,750,000 kr., förslagsanslag, högst	1,750,000	—	—	1,750,000
Lån till Oskustbanans aktiebolag, anslag för år 1921 å 3,000,000 kr.	1,854,000	1,498,000	—	356,000
Lån till svenska mosskulturföreningen, förslagsanslag, högst. å tilläggsstaten för år 1921 å 60,000 kr.	60,000	60,000	—	—
	6,660,000	1,558,000	—	5,102,000
<i>Gemensamma anslag för postverket, telegrafverket samt statens järnvägar och vattenfallsverk.</i>				
Bostadshus för tjänstemän vid postverket, telegrafverket samt statens järnvägar och vattenfallsverk, anslag på tilläggsstaten för år 1920 å 7,500,000 kr. D:o d:o. anslag för år 1921 å 10,000,000 kr.	3,527,469 ⁶⁵ 9,636,000	3,527,469 ⁶⁵ 972,550 ³⁵	—	— 8,663,449 ⁶⁵
D:o d:o. arbeten vid telegrafverket samt statens järnvägar och vattenfallsverk för bekämpande av arbetslösheten, anslag på tilläggsstaten för år 1921 å 9,000,000 kr.	7,020,000	3,875,000	—	3,145,000
	20,183,469 ⁶⁵	8,375,020	—	11,808,449 ⁶⁵
<i>Varukredit.</i>				
Varukredit åt vissa nödlidande länder, anslag på tilläggsstaten för år 1921 å 10,000,000 kr.	8,000,000	—	—	8,000,000
	8,000,000	—	—	8,000,000
Summa kr.	151,487,802⁵⁷	43,207,250⁸⁹	39,548³⁴	108,320,100⁰²
<i>Anslag, anvisade på 1922 års riksstat.</i>				
<i>Postverket.</i>				
Inventarier	800,000	800,000	—	—
Ombyggnad av centralposthuset i Stockholm	162,000	—	—	162,000
Tillbyggnad av postverkets fastighet i Västervik	95,000	—	—	95,000
Tomt i Kristinehamn	32,900	32,900	—	—
Inköp av fastigheter	200,000	—	—	200,000
	1,289,900	832,900	—	457,000

	1	2	3	4
<i>Telegrafverket.</i>				
Stationsbyggnad i Sveg	200,000	—	—	200,000
Stationsbyggnad i Motala	300,000	—	—	300,000
Tillbyggnad av stationshuset i Söderhamn	85,000	—	—	85,000
Inköp och bebyggande av fastigheter	300,000	61,000	—	239,000
Fortsatt utveckling av statens telefon- och telegraf- väsende	20,000,000	10,000,000	—	10,000,000
	20,885,000	10,061,000	—	10,824,000
<i>Statens järnvägar.</i>				
Huvudrangerbangård vid Hallsberg m. m.	720,000	—	—	720,000
Ombyggnad av Malmö statsbangård	550,000	—	—	550,000
Anläggningar vid kol- och vattenstationer	280,000	—	—	280,000
Speciella anläggningar å bangårdar	29,000	—	—	29,000
Dubbelspår Örebro—Hallsberg—Laxå	1,200,000	—	—	1,200,000
Dubbelspår Aneby—Sandsjö	1,700,000	—	—	1,700,000
Omläggning av linjen Källered—Lindome	425,000	—	—	425,000
Särskilt godstågsspår mellan Malmö rangerbangård och Arlov	225,000	—	—	225,000
Ny lokomotivstation vid Charlottenberg	245,000	—	—	245,000
Anordningar för förbättrad driftsekonomi vid vissa lokomotivstationer	100,000	—	—	100,000
Husbyggnader	148,000	—	—	148,000
Skenfria vägkorsningar	250,000	—	—	250,000
Elektriska belysningsanläggningar	200,000	—	—	200,000
Växel- och signalsäkerhetsanläggningar	800,000	—	—	800,000
Ordnande av brandväsendet vid statens järnvägar	60,000	—	—	60,000
Dispositionsanslag för oförutsedda och mindre arbeten	1,500,000	—	—	1,500,000
Statsbanan Sveg—Brunflo	1,400,000	—	—	1,400,000
Inlandsbanan mellan Volgsjön och Gällivare	4,000,000	2,430,000	—	1,570,000
Statsbanan Forsmo—Hoting	2,600,000	1,262,000	—	1,338,000
Statsbanan Hällnäs—Stensele	2,000,000	1,675,000	—	325,000
Markförvärv	400,000	—	—	400,000
Rullande materiel	3,500,000	—	—	3,500,000
Genomgående tryckluftbroms beträffande statens järn- vägars rullande materiel	4,450,000	2,695,000	—	1,755,000
Inventarier	1,000,000	—	—	1,000,000
	27,782,000	8,062,000	—	19,720,000
<i>Statens vattenfallsverk.</i>				
Ombyggnad av Södertälje kanal	1,700,000	1,700,000	—	—
Profireglering av Göta älv mellan Trollhättan och Vargön	700,000	700,000	—	—
Första utbyggnaden av kraftstationen vid Lilla Edet	2,500,000	1,000,000	—	1,500,000
Förberedande åtgärder för Vänerns reglering	250,000	250,000	—	—
Reglering av Suorvasjöarna	1,300,000	1,300,000	—	—
Första utbyggnaden av kraftstationen vid Motala	1,000,000	—	—	1,000,000
Veckoreglering av Motalaströms vattenföring mellan Vättern och Boren	600,000	600,000	—	—
Distributionsanläggningar för statens kraftverk	5,000,000	5,000,000	—	—
Förstärkning av rörelsekapitalet	400,000	400,000	—	—

	1	2	3	4
Inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar.....	1,000,000 —	13,000 —	—	987,000 —
Rörelsekapital.....	2,000,000 —	2,000,000 —	—	—
Inventarier.....	800,000 —	800,000 —	—	—
	17,250,000 —	13,763,000 —	—	3,487,000 —
<i>Statens aktier.</i>				
Teckning och likvidering av ytterligare aktier i ett bolag, avsett att bildas för övertagande av den av aktiebolaget Spetsbergens svenska kolfält bedrivna rörelsen.....	750,000 —	750,000 —	—	—
<i>Statens utlåningsfonder.</i>				
Vattenkraftslånefonden.....	2,000,000 —	—	—	2,000,000 —
Fonden för räntefria studielån.....	250,000 —	250,000 —	—	—
Odlingslånefonden.....	1,000,000 —	1,000,000 —	—	—
Egnahemslånefonden.....	6,000,000 —	6,000,000 —	—	—
Fiskerilånefonden.....	900,000 —	900,000 —	—	—
Kraftledningslånefonden.....	2,500,000 —	—	—	2,500,000 —
	12,650,000 —	8,150,000 —	—	4,500,000 —
<i>Låneunderstöd.</i>				
Lån till svenska mosskulturföreningen, <i>förslagsanslag</i> , högst.....	20,000 —	20,000 —	—	—
Summa kr.	80,626,900 —	41,638,900 —	—	38,988,000 —
Anslag, anvisade på tilläggsstaten till 1922 års riksstat.				
<i>Statens vattenfallsverk.</i>				
Kompletterings- och förbättringsarbeten å Trollhätte kanal.....	130,000 —	130,000 —	—	—
Tredje utbyggnaden av Trollhätte kraftstation.....	400,000 —	400,000 —	—	—
Profilreglering av Göta älv mellan Trollhättan och Vargön.....	800,000 —	800,000 —	—	—
Förberedande åtgärder för Vänerens reglering.....	300,000 —	300,000 —	—	—
Inlösen av egna hem och handelslokaler vid Har-språnget.....	510,000 —	510,000 —	—	—
Reglering av Suorvasjöarna.....	1,500,000 —	1,500,000 —	—	—
Regleringsarbeten vid Flaten- och Snesensjöarna.....	31,530 —	31,530 —	—	—
Förskottsinsbetalningar för regleringsarbetena vid Flaten- och Snesensjöarna.....	16,000 —	16,000 —	—	—
Inventarier.....	500,000 —	500,000 —	—	—
	4,187,530 —	4,187,530 —	—	—
<i>Gemensamt anslag för telegrafverket samt statens järnvägar och vattenfallsverk.</i>				
Arbeten för telegrafverkets samt statens järnvägars och vattenfallsverks räkning för bekämpande av arbetslösheten.....	5,000,000 —	—	—	5,000,000 —

	1	2	3	4
<i>Statens utlåningsfonder.</i>				
Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby ...	320,000	320,000	—	—
Egnahemslånefonden.....	6,200,000	6,200,000	—	—
Torvindustrilånefonden.....	250,000	—	—	250,000
	6,770,000	6,520,000	—	250,000
<i>Låneunderstöd.</i>				
Lån till Ostkustbanans aktiebolag	3,000,000	697,000	—	2,303,000
	18,957,530	11,404,530	—	7,553,000
<i>Fonder och diverse medel.</i>				
Ånslagen till allmänna järnvägs-lånefonden, återstoden	3,060,400	109,000	—	2,951,400
D:o till bibanefonden, återstoden	11,217,500	—	—	11,217,500
Till statskontoret för utbetalning av det å 1920 års tilläggsstat under sjätte huvudtiteln anvisade reservationsanslag till understöd åt kommuner m. fl. för uppförande av vissa bostadsbyggnader.....	4,000,000	4,000,000	—	—
Till arméförvaltningen för utbetalning av det å 1922 års riksstat under fjärde huvudtiteln anvisade anslag till merkostnader för ett i samband med 1914 års härordning beslutat byggnadsföretag vid armén	7,000	7,000	—	—
	18,284,900	4,116,000	—	14,168,900
Summa lånemedel kr.	269,357,132	100,366,680	39,548	169,030,000

Riksgäldskontorets upplåning.

Upplåning mot obligationer.

I sin berättelse till nästföregående års riksdag meddelade fullmäktige, att av 1918 års 5 procents statslån den 31 december 1921 emitterats ett belopp av sammanlagt 94,920,300 kr.

1918 års
5 procents
statslån.

Av lånet, vars slutbelopp ännu icke fastställts, har intill utgången av år 1922 ytterligare försållts obligationer å 75,900 kr. Inalles hade således vid sistnämnda tidpunkt emitterats nom. 94,996,200 kr. i obligationer av detta lån. Den kurs, till vilken obligationerna blivit placerade, har i medeltal utgjort 93.275 procent motsvarande en effektiv ränta av 5.360 procent.

Såsom fullmäktige meddelat i sin berättelse till 1922 års riksdag, hade av 1921 års 6 procents statslån vid sistnämnda års utgång emitterats inalles nom. 94,129,700 kr. Under år 1922 har av detta lån ytterligare försållts obligationer å 2,500 kr., i följd varav kapitalskulden för det

1921 års
6 procents
statslån.

Bihang till riksdagens protokoll 1923. 8 saml. 2 häft. (Nr 2.)

samma nu uppgår till 94,132,200 kr. Den vid obligationernas försäljning uppnådda medelkursen utgör 96.077 procent, motsvarande en effektiv ränta av 6.245 procent.

Genom beslut av den 12 oktober 1922 hava fullmäktige fastställt lånets slutsumma till förenämnda belopp 94,132,200 kr. På framställning av fullmäktige har Kungl. Maj:t den 20 i samma månad meddelat sin garanti å det försålda obligationsbeloppet.

1921 års
premielån.

Av det år 1921 emitterade premielånet å nom. 100,000,000 kr. hade vid samma års utgång försålt obligationer å 75,247,500 kr. Återstoden av lånet, utgörande 24,752,500 kr. har försålt under år 1922. Av valutan för de försålda obligationerna hade vid 1922 års slut influtit sammanlagt nom. 96,223,660 kr. Återstående delen av valutan, som kommer att erläggas först under loppet av innevarande år, är i riksgäldskontorets räkenskaper bokförd såsom en fordran hos respektive köpare.

Tillfällig upplåning.

Upplåning
mot växlar.

Riksgäldskontorets skuld för försålda skattkamarväxlar utgjorde, såsom fullmäktige meddelat i sin till nästföregående riksdag avgivna berättelse, den 31 december 1921 53,070,000 kr. Samma skuld uppgick vid slutet av varje kvartal under år 1922 till följande belopp:

den 31 mars 1922	kr. 63,015,000: —
» 30 juni »	» 50,125,000: —
» 30 september 1922.....	» 45,915,000: —
» 31 december 1922	» 45,080,000: —

Av sistnämnda belopp förfalla 34,805,000 kr. till betalning den 20 mars 1923 och 10,100,000 kr. den 20 juni s. å. Återstoden, 175,000 kr. utgöres av utelöpande växlar per den 20 december 1922, vilka ännu ej företetts för inlösen.

Löpetiden för de under år 1922 försålda växlarna har utgjort dels 3 dels 6 månader. Den diskont, köparna fått tillgodoräkna sig, har utgjort 4—3 procent för de förra och 4 1/2—3 1/2 procent för de senare växlarna, för helt år räknat.

Försäljningen av ifrågavarande växlar har liksom förut ombesörjts av riksbanken.

Såsom fullmäktige omförmält i tidigare berättelser till riksdagen, hade riksgäldskontoret under åren 1917--1921 från statens krigsförsäkringskommission fått mottaga avsevärda belopp — inalles något över 83 miljoner kr. — för tillfällig förräntning. Efter verkställda återbetalningar uppgick riksgäldskontorets kapitalskuld till kommissionen i juni 1921 till 23,031,912 kr. 4 öre, vilken skuld jämte upplupen ränta då infriades av riksgäldskontoret.

*Upplåning
hos statens
krigsförsäk-
ringskom-
missionen.*

Sedermera har emellertid kommissionen ånyo av sina disponibla behållningar såsom tillfälliga lån till riksgäldskontoret överlämnat sammanlagt 15,866,388 kr. 58 öre, varav efter hand 8,395,497 kr. 90 öre återbetalats. Med tillägg av upplupna räntor uppgick kommissionens tillgodohavande hos riksgäldskontoret den 31 december 1922 till 7,656,172 kr. 11 öre.

Å ifrågavarande medel har riksgäldskontoret under förra halvåret 1922 gottgjort ränta efter 5 procent, och under senare halvåret efter 3 $\frac{1}{2}$ procent.

I förut avgivna berättelser till riksdagen hava fullmäktige omförmält, att riksgäldskontoret i februari 1917 av kungl. pensionsstyrelsen mottagit ett lån ur pensionsförsäkringsfonden å 6,000,000 kr., varav sedermera återbetalts 2,000,000 kr. Återstående beloppet 4,000,000 kr. inestår fortfarande i riksgäldskontoret. Räntefoten å lånet, som under tiden t. o. m. den 31 december 1921 växlat mellan 5 och 6 procent., utgör därefter med $\frac{1}{2}$ procent över högsta gällande depositionsränta.

*Upplåning
hos pensions-
styrelsen.*

Såsom fullmäktige meddelade i sin till 1921 års riksdag avgivna berättelse, träffades i februari 1920 avtal mellan riksgäldskontoret och folkhushållningskommissionen, enligt vilket riksgäldskontoret skall till förvaltning och förräntning mottaga till kommissionen inflytande överskottsmedel.

*Upplåning
hos Folkhus-
hållningskom-
missionen.*

Med anledning av detta avtal har kommissionen intill 1922 års utgång till riksgäldskontoret överlämnat inalles 9,300,000 kr., varav emellertid efterhand till kommissionen återbetalats 7,500,000 kr. Å inestående medel har riksgäldskontoret intill den 1 juli 1922 gottgjort ränta efter 5 procent. Från och med nämnda dag erlägges ränta med $\frac{1}{2}$ procent över högsta gällande depositionsränta.

Medel mot-
tagna från
statens an-
stalt för pen-
sionering av
folkskollärare
m. fl.

Reglementet för statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. av den 31 december 1919 innehåller i § 4 följande stadgande:

»I den mån till anstalten inflytande medel icke åtgå till bestridande av dess utgifter, äger styrelsen att årligen intill det maximibelopp, som av Konungen fastställs, lämna lån till skoldistrikt eller skolområde för uppförande av skolhus.

Vad som icke placeras på detta sätt skall överlämnas till riksgäldskontoret som lån mot ränta, som bestämmes av riksgäldsfullmäktige med hänsyn tagen till den effektiva medelräntefoten för under senaste fem år upptagna fasta statslån.»

Med anledning av detta stadgande har pensionsanstalten till riksgäldskontoret såsom lån överlämnat:

under år 1920		kr.	9,000,000: —
» » 1921		»	4,500,000: —
» » 1922		»	7,000,000: —

Summa kr. 20,500,000: —

Räntefoten å lånen har intill 1921 års utgång utgjort 5.15 procent samt har för år 1922 bestämts till 5.4 procent.

Inberäknat upplupna räntor, vilka fonderats, utgjorde riksgäldskontorets skuld till pensionsanstalten vid 1922 års slut 21,912,306 kr. 26 öre.

Till förvalt-
ning mottagna
medel, till-
hörande sta-
tens vatten-
fallsverks för-
nyelsefonder.

Genom brev av den 21 januari 1916 har Kungl. Maj:t förordnat, att medel, tillhörande statens vattenfallsverks förnyelsefonder, skola, i den mån vattenfallstyrelsen så prövar lämpligt, överlämnas till riksgäldskontoret för förvaltning efter en räntefot, som skall för varje år med hänsyn till rådande förhållanden på penningmarknaden bestämmas genom överenskommelse mellan riksgäldskontoret och vattenfallsstyrelsen.

Med anledning av berörda föreskrift har vattenfallsstyrelsen av ifrågavarande medel till riksgäldskontoret överlämnat:

i december 1921		kr.	3,500,000: —
» januari 1922		»	1,500,000: —
september 1922		»	1,000,000: —
eller sammanlagt		kr.	6,000,000: —

Ränta å ifrågavarande medel utgår efter en räntesats, som med $\frac{1}{2}$ procent överstiger högsta gällande depositionsränta.

I föregående berättelser till riksdagen hava fullmäktige redogjort för det avtal, som i maj 1918 träffades mellan riksgäldskontoret och 23 av landets privatbanker angående öppnande åt riksgäldskontoret av en kredit å 550,000,000 kr. för finansiering av folkhushållnings-, bränsle- och industrikommissionerna. *Krigstidskommissionernas finansiering.*

Detta avtal, som från början gällde till 1918 års utgång, har sedermera upprepade gånger förnyats, varje gång för ett halvt år och senast för tiden 1 januari—30 juni 1922. Då riksgäldskontoret redan under september månad 1921 infriat sin återstående skuld å ifrågavarande kredit, och densamma därefter ej behövt tagas i anspråk, har det ej ansetts nödvändigt att vidare hålla kreditavtalet vid gällande kraft. I följd härav har någon framställning om avtalets förnyande för tiden efter den 30 juni 1922 ej blivit gjord från riksgäldskontorets sida, utan detta upphörde nämnda dag att gälla.

I sin berättelse till 1919 års riksdag lämnade fullmäktige redogörelse för det avtal, som i oktober 1918 träffades mellan riksgäldskontoret och 20 av landets privata banker angående en kredit å 100,000,000 kr. för Svenska Kronkreditaktiebolaget finansiering. Detta avtal, som ursprungligen gällde till den 30 mars 1919, har sedermera flera gånger förnyats, senast för tiden 1 oktober 1921—31 mars 1922. *Kronkreditaktiebolagets finansiering.*

Sedan riksgäldskontoret i december 1919 till bankerna återbetalat sin återstående skuld å nämnda kredit, har densamma ej vidare behövt tagas i anspråk. Med anledning därav, och då jämväl Svenska Kronkreditaktiebolaget i januari 1922 inbetalat återstoden av sin skuld till riksgäldskontoret, har det ej ansetts vara erforderligt att ytterligare låta förnya ifrågavarande kreditavtal, vilket alltså den 31 sistlidne mars upphörde att gälla.

Riksgäldskontorets utlåning.

Under åren 1920 och 1921 hava fullmäktige av de skattemedel, som riksgäldskontoret mot slutet av sagda år fått mottaga från statskontoret, till ett antal av landets större privata banker utlämnat betydande belopp för tillfällig förräntning. De medel, vilka sålunda ställts till bankernas förfogande, uppgingo för år 1920 till 270 milj. kr. och för år 1921 till 200 milj. kr. Återbetalningen därav verkställdes suc- *Utlåning till privata banker.*

cessivt under tiden januari och februari 1921 resp. december 1921—februari 1922.

Någon motsvarande utlåning av skattemedel, som till riksgäldskontoret överlämnats i december 1922, har icke ägt rum.

Lån till Allmänna industriaktiebolaget H. T. Cedergren.

Såsom fullmäktige meddelade i sin berättelse till 1921 års riksdag, utlämnade fullmäktige i maj 1920 till Allmänna industriaktiebolaget H. T. Cedergren ett lån å 3,450,000 kr. mot säkerhet av en av statsverket till bolaget utställd revers å 10,000,000 kr., förfallande till betalning den 1 juli 1922 och utgörande en del av köpeskillingen för det av staten år 1918 inköpta enskilda telefonnätet i Stockholm med omnejd. Ränta å lånet skulle erläggas efter en procentsats, som med 1/2 procent understege riksbankens för varje period av lånets löpetid noterade växeldiskonto, dock lägst med 6 procent.

Ifrågavarande lån, vilket förföll till betalning samma dag som ovannämnda revers eller den 1 sistlidne juli, har å förfalldagen infriats.

Förskott för nya byggnader åt Allmänna barnbördshuset i Stockholm.

1909 års riksdag beslöt att för uppförande av nya byggnader för Allmänna barnbördshuset i Stockholm ävensom för anskaffande av nya inventarier för barnbördshuset ett belopp intill 574,860 kr. skulle av riksgäldskontoret förskottsvis utbetalas, på sätt Kungl. Maj:t bestämde, för att återgäldas i den mån den Allmänna barnbördshuset tillhöriga fastigheten nr 3 i kvarteret Murmästaren i Stockholm bleve försäld och köpeskillning därför komme att inflyta.

Nämnda förskott, vilket under åren 1911 och 1912 i tre poster utbetalades till direktionen för Allmänna barnbördshuset, har numera jämlikt särskilda föreskrifter i Kungl. Maj:ts brev av den 25 juli 1916, 4 juni 1920 och 7 oktober 1921, blivit till fullo ersatt. Till riksgäldskontoret har nämligen därav återbetalats:

i augusti 1916, genom direktionen för barnbördshuset.....	kr.	5,500:—
» januari 1922, genom byggnadsstyrelsen	»	500,360:—
» februari 1922, genom statskontoret	»	69,000:—

Summa kr. 574,860:—

Med bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 149 medgav 1922 års riksdag, att såsom garantifond åt ett aktiebolag med uppgift att bereda stöd åt inhemska banker finge genom riksgäldskontoret tillhandahållas bolaget ett belopp av 50 miljoner kr. i av staten utgivna 5 procent obligationer att användas i huvudsaklig överensstämmelse med av chefen för finansdepartementet angivna grunder.

*Garantifond
för Aktie-
bolaget Kredit-
kassan av år
1922.*

I sagda kungl. proposition förutsattes, att riksgäldskontoret skulle mot säkerhet av ovannämnda obligationer åt bolaget öppna en kredit å 50 miljoner kr. ävensom att ränta å denna kredit skulle erläggas på så sätt, att bolaget för varje verksamhetsår till riksgäldskontoret inbetalade hela det överskott, som efter administrationskostnadernas täckande uppkommit å rörelsen under året. Bolagets aktiekapital, utgörande 5,000,000 kr., skulle tecknas av ett antal större inländska banker; dock skulle aktierna ej medföra någon rätt till vinst.

Sedan ifrågavarande bolag bildats under benämning av Aktiebolaget Kreditkassan av år 1922, har riksgäldskontoret den 20 april 1922 utfärdat förbindelse att vid anfordran tillhandahålla bolaget en garantifond, bestående av svenska statens obligationer å 50 miljoner kr., föreskrivna med 5 procents ränta och ouppsägbara från innehavarens sida. Tillika hava fullmäktige beslutat att mot säkerhet av berörda förbindelse åt bolaget öppna en kredit i löpande räkning å upp till 50 miljoner kr.

Å sagda kredit hade kassan under tiden intill 1922 års utgång lyftat inalles 21,652,886 kr. 93 öre, varav emellertid 4,797,886 kr. 93 öre återbetalats. — Överskottet å kreditkassans verksamhet under nämnda år har uppgått till 69,690 kr. 57 öre, vilket belopp, efter överenskommelse mellan riksgäldskontoret och kassan, vid årsskiftet debiterats den senare i ovannämnda löpande räkning. Till följd härav utgjorde riksgäldskontorets tillgodohavande hos kassan vid 1922 års slut 16,924,690 kr. 57 öre.

Statsskuldboken.

I den redogörelse beträffande den svenska statsskuldboken, som finnes intagen i fullmäktiges berättelse till 1922 års riksdag, meddelade fullmäktige bland annat, att antalet verkställda inskrivningar vid 1921 års slut uppgingo till 9,779, omfattande ett innestående kapital av 433,987,409 kr. 4 öre.

Efter nämnda tid och intill 1922 års utgång hava 890 nya inskrivningar tillkommit. Hela antalet verkställda inskrivningar utgjorde alltså vid sistnämnda tidpunkt 10,669. Sammanlagda beloppet av de fordringar, som då voro inskrivna i statsskuldboken, uppgick till 451,916,782 kr. 34 öre. Fördelningen av denna summa på de olika statslånen ävensom de inskrivna beloppen i procent av hela statslånen framgår av följande uppgifter:

				Kvarstående kapitalbelopp	Inskrivet belopp av hela statslånet
1880	års	3 1/2 %	statslån	kr. 9,426,021: —	24.98 %
1886	»	3 1/2 »	»	» 16,794,222: 22	32.80 »
1887	»	3.6 »	»	» 41,353,620: —	49.41 »
1888	»	3 »	»	» 6,202,666: 67	25.64 »
1890	»	3 1/2 »	»	» 3,316,444: 45	16.59 »
1894	»	3 »	»	» 5,724,360: —	33.91 »
1899	»	3 1/2 »	»	» 11,028,960: —	38.64 »
1900	»	3 1/2 »	»	» 8,972,856: —	24.70 »
1904—07	»	3 1/2 »	»	» 54,435,960: —	43.25 »
1908	»	3 1/2 »	»	» 11,961,992: —	21.96 »
1911	»	3 1/2 »	»	» 31,706,640: —	44.04 »
1913	»	4 1/2 »	»	» 38,274,840: —	53.16 »
1914	»	5 »	»	» 58,954,500: —	36.15 »
1916 I	»	5 »	»	» 22,007,900: —	36.68 »
1916 II	»	5 »	»	» 21,247,900: —	36.36 »
1917	»	5 »	»	» 26,986,000: —	39.34 »
1918	»	5 »	»	» 42,549,300: —	44.79 »
1921	»	6 »	»	» 39,680,600: —	42.15 »
Mora—Vänerns av staten övertagna lån av år 1903	»			174,000: —	6.50 »
Malmö—Kontinentens av staten övertagna lån av år 1898.....	»			1,118,000: —	100.00 »
				kr. 451,916,782: 34	— —

Av riksgäldskontorets hela obligationsskuld (1918 och 1921 års premielån samt 1919 års amerikanska lån ej medräknade) voro vid 1922 års utgång 38.65 procent inskrivna i statsskuldboken.

I ovanstående uppgifter äro ej medräknade 11 inskrivningar å tillhopa 57,000 kr., där deposition skett av endast själva obligationerna (mantlarna), men ägarna behållit kupongarken.

Det inskrivna kapitalbeloppets fördelning på olika grupper fordringsägare framgår av nedanstående sammanställning:

1. Enskilda personer	kr. 57,873,227: —
härav för omyndiga eller omyndigförklarade	kr. 1,457,652: —
2. Statsinstitutioner	» 130,621,171: 11
3. Kommuner (lands- och stadskommuner, lands- ting och hushållningssällskap)	» 7,707,175: —
4. Bankaktiebolag och enskilda banker	» 18,329,360: —
5. Sparbanker	» 60,582,395: —
6. Försäkringsanstalter	» 115,697,469: —
7. Pensionsinrättningar	» 25,510,758: 23
8. Aktiebolag (med undantag av under 4, 6 och 7 upptagna)	» 10,981,200: —
9. Donationer, stiftelser och fonder (med undan- tag av under 2 och 3 upptagna) samt för- eningar	» 19,311,453: —
10. Fideikommiss	» 2,073,160: —
11. Övriga fordringsägare	» 3,229,414: —

Summa kr. 451,916,782: 34.

Innehavare av premieobligationer av såväl 1918 som 1921 års premieobligationslån äga att mot en avgift av 50 öre för obligation få desamma förvarade i riksgäldskontoret och inskrivna i statsskuldboken.

Intill 1922 års utgång hade verkställt av 1918 års premielån 69,707 inskrivningar, å vilka kvarstå ett kapitalbelopp av 11,408,350 kr., och av 1921 års premielån 26,180 inskrivningar, å vilka kvarstå ett kapitalbelopp av 5,257,350 kr.

Samlingsverket »Främmande grundlagar».

1912 års riksdag uppdrog åt fullmäktige i riksgäldskontoret att låta genom fackkunnig person på svenska språket i en upplaga av 2,000 exemplar utgiva en samling grundlagar, vallagar och parlamentariska arbetsordningar i främmande länder samt bemyndigade fullmäktige att av förslagsanslaget till riksdagskostnader bestrida erforderliga kostnader för ifrågavarande arbete. Av detta samlingsverk hava hittills utkommit två delar, nämligen band II, omfattande Amerikas förenta Bihang till riksdagens protokoll 1923. 8 saml. 2 häft. (Nr 2.)

stater och band V, som behandlar tyska rikets och vissa tyska staters konstitutionella författningar. Dessa två delar hava utgivits av fil. lic. V. A. Rinander.

Den 28 september 1922 hava fullmäktige med lic. Rinander avslutat kontrakt om utarbetande och utgivning av ytterligare en del av verket i fråga, nämligen band III, vilket kommer att omfatta Danmark, Norge och Nederländerna. I kontraktet bestämes, att Rinander skall såsom gottgörelse för arbetet med översättning av författningstexterna erhålla 360 kr. för varje ark om 16 sidor, tryckt med grov korpus, ävensom 48 kr. per tryckark för redigering av originaltexter. Dessutom är utgivaren berättigad att, sedan band III färdigtryckts, uppbara ett särskilt honorar av 750 kr. Manuskriptet bör enligt kontraktet föreligga färdigt senast den 1 juli 1924.

Riksdagsregistret 1911—1920.

1918 års riksdag uppdrog åt fullmäktige i riksgäldskontoret att låta i huvudsaklig överensstämmelse med det för 1900—1910 års riksdagar upprättade person- och sakregistret utarbета och i en upplaga av 800 exemplar till trycket befordra ett fullständigt person- och sakregister till riksdagens protokoll med bihang för åren 1911—1920.

I anledning härav avslöto fullmäktige i juni 1918 kontrakt med fil. dr. K. Hagman om upprättande av ovannämnda register. Enligt kontraktet skulle hela verket föreligga färdigtryckt senast den 31 juli 1921. Då emellertid utarbetandet av årsregistret för 1919 års lagtima riksdag även anförtroddes åt doktor Hagman, hava fullmäktige ansett sig böra medgiva sådan ändring i berörda kontraktsbestämmelse, att tioårsregistret först under 1922 skulle vara fullbordat.

De båda första delarna av ifrågavarande registerverk, omfattande personregistret och sakregistret A—Q, föreligga numera färdigtryckta. Manuskriptet till tredje delen, innehållande sakregister R—Ö, är fullbordat och dess tryckning beräknas vara avslutad senast den 31 januari 1923.

Arbetet i fråga tryckes i en upplaga av 700 exemplar, varav dock endast hälften eller 350 exemplar bindas.

Sedan samtliga kostnader för verket blivit guldna, skola fullmäktige till bankoutskottet överlämna en detaljerad uppgift å dessa kostnader.

Uppslagsboken över riksdagens verksamhet.

1918 års lagtima riksdag bemyndigade fullmäktige i riksgäldskontoret att genom person och på sätt, som fullmäktige funne lämpligt, ombesörja fortsatt utgivning av en uppslagsbok över riksdagens verksamhet efter ungefär enahanda plan, som följts i förut utkomna årgångar av arbetet i fråga.

Med anledning härav uppdrogo fullmäktige åt förste kanslisten hos riksdagens andra kammare, jur. kand. M. Seth, att fr. o. m. år 1919 utarbeta och ombesörja utgivningen av nämnda uppslagsbok. Kontrakt härom avslöts med honom den 24 mars 1919. Däri bestämdes bl. a., att gottgörelsen till Seth ävensom till av honom antagna medarbetare skulle utgå med sammanlagt 3,000 kr. Dessutom skulle riksgäldskontoret utbetala arvode till motläsare vid korrekturläsningen.

I dessa bestämmelser har numera vidtagits den förändring, att gottgörelsen till Seth fastställts till 2,750 kr. i ett för allt, med skyldighet för honom att själv betala arvode till medarbetare. Nytt kontrakt med Seth om bokens utgivning fr. o. m. år 1923 mot sagda lägre ersättning har upprättats den 22 december 1922.

Restaurangrörelsen i riksdagshuset.

Genom ett mellan riksgäldskontoret och Stockholms allmänna restaurangaktiebolag den 1 augusti 1919 avslutat kontrakt överläto fullmäktige restaurangrörelsen i riksdagshuset åt nämnda bolag, vilket sedermera under 1919 års urtima samt 1920, 1921 och 1922 års lagtima riksdagar omhänderhaft sagda rörelse.

I 1922 års statsrevisorers berättelse angående riksgäldskontoret redogöres såväl för innehållet av nämnda kontrakt som för resultatet av rörelsen under nämnda riksdagar. I senare avseendet framgår att betydande ersättningsbelopp fått utbetalas för de tre första av dessa riksdagar men att rörelsen däremot under den sista riksdagen lämnat ett helt annat och bättre resultat.

I juli 1922 beslöto emellertid fullmäktige, för att bereda tillfälle till fri tävlan, att uppsäga det med restaurangbolaget gällande avtalet samt infordra anbud å övertagandet av restaurangrörelsen i riksdagshuset under 1923 års riksdag. Vid anbudstidens utgång hade fyra anbud inkommit, däribland från förenämnda bolag och källarmästaren

J. A. Porath. Då de av den senare begärda priserna för lagad mat m. m. befunnos vara lägre än restaurangbolagets, samt de erbjudna villkoren för rörelsens övertagande i övrigt voro lika, antogo fullmäktige det av Porath avgivna anbudet. Enligt det med Porath uppgjorda kontraktet, varför borgen av honom ställts, skall Porath driva restaurangrörelsen på egen risk och äger i följd därav icke att begära eller ifrågasätta att av riksdagen eller riksgäldskontoret erhålla gottgörelse för den förlust, som tilläventyrs kan av rörelsen uppstå. Däremot är Porath berättigad att tillgodonjuta enahanda naturaförmåner som föregående innehavare av restaurangen, såsom hyresfria lokaler, rätt till avgiftsfri förbrukning av bränsle, gas och elektrisk belysning m. m. Kontraktet gäller endast för innevarande år.

Stockholm den 11 januari 1923.

EMIL KINANDER.

G. LAGERBJELKE.

G. KOBBER.

H. S. TAMM.

KARL HILDEBRAND.

S. H. KVARNZELIUS.

V. LARSSON.

John Hägglund.